

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„V edinosti je moč!“

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežankana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave šte. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za tedensko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vna

Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih za- mm po 20 vna

vodov mm po 20 vna

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5—

vsaka nadaljna vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina

in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le

upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška

Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Homatije v Albaniji.

DUNAJ 21. (Izv.) Iz Albanije ni danes nobenih novih poročil. V Draču vlada baje mir in baje so se pomirili tudi vstaji, ki so se nahajali pred Dračem in so že na potu proti domu. Avstrijski in italijanski mornarji se še vedno nahajajo v mestu in stražijo knezovo palačo. Proti vstajem je odšlo danes 300 oboroženih albanskih nacionalistov z mitraljezi. Essad paša je dospel danes v Brindisi in odputuje kmalu v Rim, potem pa se definitivno nastani v Carigradu.

Toda v zvezi s tem, da vlada sedaj v Albaniji zopet mir, so dunajski diplomati krogi tudi še danes v precejšnji skrbi, ker je uporno gibanje prodorilo že zelo globoko v mase in prihaja razrešitev agrarnega vprašanja vedno bolj na dan. Albanska vlada se je baje že odločila, da odpravi predpise begov nad kmeti, ki so faktično le hlapi bogatih veleposestnikov.

Glasom najnovejših poročil, je zbral znani Rešid bej ob zgornjem teku reke Skumbi močno vstajsko četo, s katero koraka sedaj proti Tirani. Albanska žandarmerija mu je že odšla nasproti in kakor se zatrjuje, je že prišlo s četami Rešid beja ponovno do spopada.

Knez Viljem je odklonil demisijsko kabineta in poveril portfelj vojnega ministrstva znanemu albanskemu kolovodji, Hasanu beju iz Prištine.

Pogajanje z vstaji.

DRAČ 20. (Kor.) Proti Šijaku, kjer je še ostalo vodstvo vstajev, je odšlo danes popoldne ob 2 nekaj čez 300 most prostovoljcev, katerim se je pridružil tudi nekaj oboroženih mož iz Kroje. Ekspedicija, ki je imela s sabo tudi dve strojni puški, je vodil neki holandski major. Ko je prišla ekspedicija v strelno razdaljo od vstajev, je poslal previdni major k vstajem parlamentarja. Vstaji so ga sprejeli in so mu dali sledeče sporočilo: Mi se bomo mirno razšli in ne bomo ogrožali našega. Pošljemo pa v petek v Drač svojo deputacijo, ki vam bo označila natančno naše zahteve in želje. — S tem odgovorom je bil holandski major popolnoma zadovoljen in se je vrnil mirno v Drač. — V Draču vlada zopet popoln mir, mesto izgleda čisto kot prej.

Grške želje.

ATENE 21. (Kor.) »Agenze d' Athenes« poročajo z ozirom na trditve nekega italijanskega lista, da je Grška s svojo propagando povzročila usodni upor v Albaniji, katerega žrtve bi bil kmalo postal nemški knez Viljem in da ruvanje proti albanski vladi še vedno neti, da je to poročilo popolnoma neutemeljeno in neresnično. Grška vlada želi, da bi zavladal v Albaniji v kratkem popoln mir in da bi se Albanija mirno uredila in osamosvojila.

BRINDISI 21. (Kor.) Essad paša je odputoval danes v Neapelj.

Srbski glasovi o dogodkih v Albaniji.

BELGRAD 21. (Izv.) Tukajšnji listi spremljajo vmešavanje avstrijsko-italijanskega detašmaja v notranje albanske razmere, z velikim nezadovoljstvom. Listi vehementno napadajo Avstrijo in Italijo in izražajo bojznanje, da se boste Avstrija in Italija skoraj odločili za okupacijo Albanije. Med Srbijo in Grško se vrši sedaj živahna izmenjava misli glede korakov, ki jih naj napravita z ozirom na homatije v Albaniji, ob albanski meji.

Francoski glasovi o namenih Essad paše.

PARIZ 21. (Izv.) »Matin« poroča, da dobro poučeni krogi francoski, ki poznajo albanske razmere boljše kot mi, niso bili

prav nič iznenadeni, ko so slišali vest o javnem nastopu upornika Essad paše, o boju v Draču in okolici in o njegovi aretaciji ter prognanstvu iz Albanije. Francoski politiki so videli to že vnaprej in tudi niso prikrivali ter so tudi opozorili na to diplomate trojeveze. (Baje je ravno vsled tega opomina poslala Italija svojo eskadro torpedovk v Drač). Essad paša je bil aretiran, kot je priznalo tudi javno, samo na prošnjo kneza Viljema in edino le, da se zavaruje kneza Viljema in njegovo rodbino. Če bi ne bil Essad paša prav v zadnjem trenutku odstranjen, bi bil prav gotovo knez Viljem danes njegov jetnik. Še bolj gotovo pa je, da bi se Essad paša v tem slučaju ne zadovoljil samo s tem, da bi poslal kneza Viljema nazaj v Nemčijo.

Albansko ministrstvo.

DRAČ 20. (Kor.) Albanska revolucija, katere žrtve bi bil kmalo postal knez Viljem sam z njegovo rodbino, je razburila vse nove albanske državljane. To razburjenje, ki meji že na obup, se je polastilo tudi albanskega ministrstva, čegar član je bil Essad paša kot vojni minister. Po začasno rešeni krizi, o kateri pa še ne vemo kake posledice bo imela, in to že v bližnjih dneh, po rešitvi trojevezne albanske vlade, je prošil knez Viljem ostale ministre, da naj obdrže svoje naslove in ostanejo na svojih mestih, začasnega namestnika Essad paše, ki se mudi sedaj v Italiji, pa je imenoval knez Viljem Hasan bega Prištino, ki je to dostojanstvo tudi sprejel.

BRINDISI 20. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča, da se je pripeljal snoci ob 11 Essad paša s soprogo in spremstvom na jahti »Bengasi« v Brindisi, odkoder odputuje jutri v Rim.

Essad paša žrtve tuje izdaje.

RIM 20. (Izv.) »Giornale d'Italia« priobčujo, kakor trdi graška »Tagespost« zamotano brzojavko, v kateri pravi, da sta odpeljala Essad paša z njegove hiše italijanski major Molto in legacijski tajnik markiz Durazzo in sicer na povelje kneza Viljema na avstrijsko bojno ladjo »Szigetvar«. Sprejeto je pristavilo zelo številno občinstvo, ki se je na navduševalo za Essad pašo in je imelo namen ga oprostiti, kar bi bilo tudi storilo, da niso stali za njimi s puškami oboroženi nacionalni gardisti, ki so bili pripravljeni streljati na občinstvo. To poročilo zaključuje z besedami: Izdajalec Essad paša bo žrtve tuje izdaje, ki bo služila Avstriji. — V koliko odgovarja to poročilo resnici, še ni niti v Draču niti v Avstriji uradno dognano.

Hišna preiskava pri Essad paši.

DRAČ 21. (Izv.) Včeraj se je vršila hišna preiskava v hiši Essad paše. Zaplijena sta bila dva zaboja njegove korespondence, iz katere je jasno razvidno izdajsko postopanje Essad paše.

Nadvojvoda Friderik v Splitu.

SPLIT 21. (Izv.) Včeraj je nadvojvoda Friderik inspiciral v Sinju tamkajšnjo posadko in nato odputoval v Split, kjer je bil slovesno sprejet.

Nesreča na šolski torpedovki „16“ v Puli.

PULA 21. (Kor.) Včeraj dopoldne se je poškodoval nedaleč od Pule en kotel na šolski torpedovki „16“. Nesreča se je pripetila bržkone zaradi tega, ker je pošlo več vodovodnih cevi. Par, ki je udaril iz kotla je nevarno opeklo podčastnika Smerduja in Sršo in vajuence Eisschina, Försterja, Sidicinyja Fischerja in Freudenthalerja. Zadnji trije poškodovanci so poškodovani zelo ne-

varno. Ranjence so prepeljali v mornariško bolnišnico. Zdravniki upajo, da bodo vsi okrevali.

Poskušeni atentat na bana Skerleca?

ZAGREB 21. (Kor.) Glede poskušnega atentata na hrvatskega bana barona Skerleca se ni dognalo do sedaj še nič pozitivnega. Dozdevni atentator dijak trgovske šole Miljutin Schefer odločno zanika, da bi imel namen izvršiti atentat. Policija opira svojo obtožnico edino le na dejstvo, da se je prerival Schefer skozi množico proti vozu bana Skerleca — v katerem se je nadejal videti tudi nadvojvodo Leopolda Salvatorja — in da so našli pri Scheferju v hlačnem žepu samokres, katerega je Schefer pri aretaciji prijel in ga pripravil za streljanje. Neki policijski uradnik pravi, da je bil samokres, ko ga je potegnil Schefer iz žepa pripravljen za streljanje.

ZAGREB 21. (Izv.) Iz verodostojne strani se poroča, da se je dognalo, da je dozdevni atentator dijak Schefer res nosil vedno pri sebi samokres in da je posegel po njem v žep še le takrat, ko so ga prijeli policaji v ospredju one gruč ljudi, ki se je prerivala proti vozu bana Skerleca, da bi videla nadvojvodo, katerega je občinstvo, nevede, da se je vrnil še prej iz gledališča, burno in hrupno pozdravljalo.

Parlamentarna kriza v Srbiji.

BELGRAD 21. (Izv.) Parlamentarna kriza, ki je izbruhnila radi stališča opozicije, se bo najbrže rešila mirnim potom. Jutri se bo vršila seja skupščine. Poslanci vladne večine so že došli skoro vsi do zadnjega v Belgrad, tako da je vladni zagotovljena večina. Končno pa tudi še ni dognano, če se bo opozicija odločila za obstrukcijsko taktiko ali ne.

Turška nasilstva v Traciji.

CARIGRAD 20. (Kor.) Grški poslanik je bil te dni pri velikem vezirju, in ga je še enkrat ustmeno opozoril, da naj preneha Turčija preganjati grške podanike in grške turške državljane v Traciji. Kljub obljubi turške vlade, da se bodo ta preganjanja, ki meje že na krivolčnost in skrajno nasilstvo, prenehala in da bodo dobile turške oblasti tozadevna določna povelja, se preganjanje Grkov in grških turških podanikov še vedno in v isti izmeri nadaljuje. Grški poslanik je pripomnil pri tem velikemu vezirju, da Grška nikakor ne bo prišla do mirnega sporazuma s Turčijo in da se grško-turške razmere ne bodo mirno uredile, če bodo turške oblasti neprestano kršile obljube in dozdevne ukaze višjih turških oblasti v Carigradu. Veliki vezir je ponovno obljubil grškemu poslaniku, da bo ukrenil vse, da se napravi v tem oziru red in da se doseže mir v Traciji.

Požar v Putilovi tovarni.

PETROGRAD 21. (Kor.) Danes dopoldne je izbruhnil požar v eni največjih delavnic Putilove tovarne. Ogenj se je silno hitro razširil in je uničil kljub takojšnji pomoči v eni uri to in še dve sosedni delavnici. V delavnicah je pogorelo tudi več delov za ladje, ki se grade v raznih ruskih ladjedelnicah. Ogenj je nastal vsled ne previdnosti. — Škodo cenijo čez 200.000 rubljev.

Nesreča na morju.

CALWESTON 21. (Izv.) 100 milj od mesta Tampica se je ponesrečil parnik »Atlanta«. Potnike je rešil ameriški parnik »Connecticut«.

Huerta noče odstopiti.

MEHIKA 21. (Kor.) Huerta, o katerem se je že na pol oficijelno poročalo, da je pripravljen odstopiti, sedaj odločno zanika, da bi bil poveril delegate Niagarske kon-

ference, da prijavijo njegov odstop, če bi bilo to potrebno v svrhu odstranitve vojne.

Na Kitajskem se pripravlja nova revolucija.

LONDON 21. (Izv.) Iz Kitajske prihajajo poročila, da se pripravlja tamkaj nova revolucija, ki hoče zopet vzpostaviti cesarstvo.

„Gross Habsburg“.

(Velika habsburška država).

Izšla je v Krakovu mala brošurica (51 strani v mali obliki, a izmed njih ena petina popolnoma, ali skoraj popolnoma praznih), v kateri pripoveduje neki »pisatelj«, ki se pa ni upal podpisati z imenom, kako bo izgledala Evropa koncem leta 1918, torej čez štiri leta. Uredniki raznih tujih listov, ki so pisali o njej, je najbrže niso nikdar videli; sicer bi bili morali takoj spoznati, da ni vse skupaj nič drugega, nego velika neumnost, ki ni vredna, da se o njej piše le vrstica. K večjemu bi zaslužila šaljiv podlistek. Natisnila in »zalozila« jo je tiskarna »M. Deutscherja« nekje doli v židovskem getu krakovskega predmestja, za katero v Krakovu samem noben človek ne ve. Noben uglednejši in resnejši poljski list ni prinesel poročila o njej, nobena solidna knjigarna je ne prodaja. — Nepodpisani pisatelj, katerega pa vsakdo, kdor pozna razmere, lahko ugane, je imel s to brošurico brezdvoma posebne namene. Gre mu za to, da dobi po resnih tujih listih večja ali manjša poročila, katera bo potem zbral ter predstavil visokim osebam v dokaz, kako iz srca je govorila in v živo zadel brošurica, ter da bi za svoje delo iztisnil primeren bakšič. Visoki gospodje bodo ogoljufani ter bodo razmere poznali še manj, nego doslej.

Poglejmo torej brošurico, kajti ona je tipičen zgled, kako se svet vodi za nos!

Pisatelj se imenuje: ein Vaterlandsliebender und seinem glorreichen Herrscherhause treu ergebener Habsburg-Deutscher (domovino ljubeč in svojemu slavnemu vladarskemu rodu zvesto udan habsburški Nemec). Toda čuden Nemec to, ki govori grozno zamotano nemščino in izdaja brošuro pri obskurnem krakovskem Judu!

V predgovoru je posvetil brošurico »avstrijskim narodom, ki bodo pa od nje imeli malo veselja in še manj koristi. Naravnost grozna je nemščina, v kateri je brošurica pisana; spominja na nemščino raznih nemških podčastnikov, ki morajo rekrutov v nemščini razlagati pozicijo vojaških povelj.

Dogodke, ki se imajo — po njegovem — odigrati do leta 1918., opisuje tako: Napetost med Avstrijo in Rusijo je rastla tekom štirih let, od 1914.—1918., vedno bolj, toda pri nas je šlo vse, kot na rožkah postlano, pri Rusih in njihovih zaveznikih pa vse narobe. Turčijo je slavni Enver paša reformiral, da je bilo čudno, Bolgarija si je naglo opomogla od prejšnjih porazov, da je bilo kaj, Romunija je napredovala izborna in vse države so živele v najtesnejšem prijateljstvu z Avstrijo. Srbija je bila pa čisto za nič; imela je vedno opravka z bolgarskimi in arnavtskimi četami, novcev nič in vojaštvo za nič. V Albaniji je princ Wied delal naravnost čudeže, da je kmalu postala močna in kulturna država. (Izborno je pogodil mož. Sedanji dogodki pričajo. — Prip. ured.). Grška se je razvijala sicer dobro, toda ni nič več marala za prijateljstvo s Srbijo, ampak je imela raje Bolgarijo in Turčijo.

Tudi razmere v trojevezi in tropsporazumu so se znatno izpremenile. Anglija je

vila? Gospod, — je šepetal Liseron, — pazite se . . . !

— Molči! — ga je prekinil Lascars s takim glasom, da ni trpel nikakega odgovora.

— Vražji poglavar! — si je mislil poročnik. — Kako imeniten posel žrtvuje užitek hitrega maščevanja! Toda on je gospod in jaz mu ne smem ugovarjati.

Marki in njegova spremljevalka sta odkorakala dalje po drobnem, mehkem pesku, ki je komaj slišno škrtal pod njunimi nogami. Šla sta molče, roko v roki, tesno privita drug k drugimi. Njuni duši ste se zlivali v skupno misel, ki jo je bolje izražal molk nego najogljivejše besede. Zunanega sveta za nju sploh ni bilo. Nebo, zemlja, želje, častihlepnost, veselje in žalost: vse je izginilo . . . Ljubezen sama je izpolnjevala vse vesoljstvo!

Brez dvoma, samo še par trenutkov, in medsebojno srčno omamo dveh ljubečih se bitij naj bi naenkrat razrušil rezek blisk, eno teh tako zelo se ljubečih src naj bi naenkrat za vedno prenehalo biti!

IX.

V gradu.

Tankred d' Heroville in markiza sta krenila proti gradu. Hodila sta počasi in videti je bilo, kakor bi ju varjočala tema hotela zakrpati še gosteje. Končno pa sta dospela do konca temnega drevoreda in sta sto-

oslabela; imela je posla dovolj z Irci; k temu so prišle vstaje z Egipčani in Indijanci. Italijani so sklenili najprisrčnejše prijateljstvo z Avstrijo, a obe državi je družil skupni strah, da ne bi se Francozi polastili Jadranskega morja! Sicer so pa Francozi opesali tako zelo, da so v slučaju evropske vojne bili veseli, da jih drugi puščajo v miru.

Tako je začela spomladi leta 1918. vojna med Rusijo in Avstrijo. Rusom ni prišel na pomoč nikdo, razven Srbom in Crnogorcem. Francozi niso pomagali, ker so se bali Nemcev, Angleži ne, ker niso imeli vojakov, ladij se jim je pa menda škoda zdelo. Tudi Avstriji nista prišla pomagat njena zaveznika Nemec in Italijan, ker — ni bilo potreba! Saj je imela brez tega zaveznikov dovolj, kajti na pomoč so ji prišli: Turki, Bolgari, Romuni in Grki na jugu, Švedi, Norvegi na severu, Kitajci, Japonci na vzhodu!

Ze nekaj let pred vojno je nastopil v Avstriji čudovit preobrat. Veliki državniki: Aehrenthal, Konrad, Schönauich, admiral Montecuccoli so krepko posegli v državni stroj in ozdravili vse bolezni naše države; reformirali niso samo vojaštvo in mornarico, ampak tudi vse javno in politično življenje; nastala je naenkrat po duhu in po srcih nova Avstrija. Hrvati so se spravili z Madžari, Nemci s Čehi, Malorusi s Poljaki, Romunci z Madžari. Malorusi so dobili vseučilišče, akademijo in druge zavode, Čehi vseučilišče v Brnu in akademijo v Pribramu (ki že dolgo obstoji!), Italijani vseučilišče v Trstu, Slovenci na Dunaju, Srbo-Hrvati v Sarajevu, Romunci in Nemci v Budimpešti. »Slovakom, Slovincem, Hrvatom, Srbom in Romuncem se je izpolnila večina njihovih verskih ambicij« (Kakšne verske ambicije imajo Slovenci, ki jih je treba šele izpolniti?!). Vsi narodi so na tej podlagi postali srečni in zadovoljni, da so se objemali radosti, a sosednji narodi so samo hrepeli, da bi prišli pod avstrijsko vlado.

Na Ruskem pa vse narobe. Upori, revolucija, nezadovoljnost, revščina

V takih okoliščinah se je pričela vojna med Avstrijo in Rusijo. Razume se, da so bili Rusi tepeni kar po vrstah. Dva avstrijska podvodna čolna in en rušilec so se pred začetkom vojne odrinili v Crno morje in uničili vse rusko vojno brodoge. Avstriji je prišlo na pomoč 180.000 Poljakov in ravno 45.000 Malorusov. Navdušenje za vojno je bilo po vsej Avstriji neopisno. Na Dunaju, v Pragi, v Gradcu, v Ljubljani, v Krakovu, v Lvovu, v Trstu, v Budimpešti, v Velikem Varadinu, v Trenčinu, v Zagrebu in v Sarajevu so se ustanovili krajevni odbori za zbiranje prispevkov, za oskrbo ranjenec in nabiranje prostovoljcev (!).

V kratkem času je bila Rusija tepena popolnoma in morala je odstopiti ves južni in zahodni del države, ter plačati strašno mnogo denarja. Kako je šlo z vojno na jugu, pisatelj ne opisuje. Šlo je pač za Srbe tako neugodno, da o tem ni vredno niti govoriti. Bolgari so vzeli vso Makedonijo in še kos srbske krajevine, Arnavti vse Kosovo, Crnogorci so morali Arnavtom poleg Plave in Peči, odstopiti tudi Djakovo.

Avstrija je na jugu velikodušno vzela samo Lovčen!

Iz pridobljenih dežel in stare Avstrije je nastala nova, zvezna država, imenovana: Veliki Habsburg, ki je obsegala sledeče države: Poljska, Maloruska, Nemška, Madžarska, Hrvatska, Bosna.

In nato je nastala dolga velika sreča in blagostanja — kakor v pravljici.

Ako bi se te sanje uresničile, kaj bi bilo? Imeli bi zvezo šestih držav, ki bi bile

pila, ne sluteča nič hudega, na odprti travnati prostor, ki se je raztezal kroginkrog grad in je bil okrašen z mramornatimi konicami, vodometi in obširnimi cvetličnimi gredicami.

Tam ju ni zakrivalo nič več. Tema, ki je varovala prej, je izginila in blede mesečna svetloba jo je obsevala od vseh strani.

Krut nasmeh, ali bolje rečeno, prava krivolčnost divje zveri, ki si je gotova svojega plena, se je pokazala na baronovih ustnicah.

Nešetokrat je stavil, da s pištolo ustrelijo letočo lastavico, in je tudi dobil stavo. — Mudilo se mu torej ni. Popolnoma mirno je mogel nameriti na svojo žrtve in počakati, kolikor se mu je zljubilo.

Z neko instinktivno radovednostjo se je ozrl na markizo, katere vitka in plemenita postava se je pri vsakem njenem koraku kazala elegantna in graciozna, kakor bi stopala nebeška boginja ob Tankredovi strani. Izpod množice belih čipek se je kazala pleča mlade gospe, kakor da so izkazane iz sijajnega pariškega mramorja. Njene gole roke so prihajale iz širokih rokavov kakor iz cvetlične čaše. Lepi plavi lasje, so bili z dražestno nemarnostjo, kakor bi se jej vsulo samo zlato in svila po hrbtu, spuščeni nizdol.

— Baronica Lascarsova je imela podobne lase! — je dejal Lascars s ponosnim nasmehom sam pri sebi. — Preden pride četrta ure, bo ta dražestna markiza vdova! Tolažnikov jej ne bo nedostajalo!

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. — Spisal Xavier de Montépin.

— Resnično, — je mrmral le-ta, — moj pomočnik je neprecenljiv spremljevalec. Njegovim očem in ušesom ga ni para in prav nič ne zaostajajo za onimi kakega indijanskega rdečekoža. Ko ne bi bilo njega, ne bi bil slišal ničesar.

Liseron se je vdrugo nagnil k Lascarsu. — Gospod, — je počepetal, — ne ostani-va tukaj. Najmanjša sapica lahko premakne listje na drevju in posveti potem na naju mesec, ki naju izda.

Svet je bil dober. Lascars se ni upiral in je stopil za Liseronom iz drevoreda. — Postavil se je za drevesno deblo, ki je bilo dovolj debelo, da se je poleg njega mogel skriti za njim tudi Liseron.

Minilo je par sekund. Uri v grajskem stolpu in portmarijskem cerkvenem stolpu sta začeli obenem biti enajsto uro ponoči.

Koraki po presketojočem pesku v drevoredu so se približavali vedno bolj in so postajali vedno razločnejši. Izprehajalca sta morala priti mimo onega drevesa, za katerim sta se skrivala oba rokovnjača.

— Kdo sta neki ta človeka? — se je vpraševal Lascars. — Morda kaka srčaka sobarščica ob roki celovitega lakalca

Da, to je verjetno, celo najbrž popolnoma gotovo, kajti marki d' Heroville in njegova soproga morata že zdavnaj spati.

Odgovor na to vprašanje, ki si ga je stalvil Roland sam sebi, ni bilo treba dolgo čakati.

— Noč je res lepa, kajne, prijateljica? — je dejal nevidni kavalir svoji spremljevalki, stopajoč par korakov daleč mimo barona; — zrak je tako mehko toplel. Tema naju obhaja in boža. Nočni vonj cvetlic in trave vstaja k nama. Ali ni med vsemi sladkostmi sveta samota za dva, ki se ljubita, kakor se ljubiva midva, najslajše?

Brez dvoma preveč ginjena, da bi mogla govoriti, je odgovorila ona, kateri so bile namenjene te nežne besede, le s tem, da se je še z večjo vdanostjo naslonila na njegovo roko, ki jo je ljubeznivo objemala. Neznana dvojica je počasi stopala dalje, puščajoč za seboj oni omamljivi vonj, ki prihaja od las in obleke mlade in lepe žene.

Niče ne bi bil v tem trenutku mogel pogledati Lascarsa v obraz, ne da bi se bil prestrašil. Spačene poteze baronove so kazale naravnost pošastno grd izraz. — Ustnice so mu jezno drhtele in oči so se mu zatekle s krvjo. Spoznal je glas človeka, ki ga je sovražil iz vse svoje duše: glas Tankreda d' Herovillea.

— Sklenil sem, da nočoi ne počnem ničesar, — je dejal sam pri sebi z izrazom hladne besnosti, — toda ko mi že vrag daje v roko mojega sovražnika, ne bom več odlašal osvetlo, temveč jo izvršim takoj!

Govoreč tako sam pri sebi, je izvlekel Lascars iz žepa majhno pištolo. Napel je oba petelina in smuknil kakor kača neslišno za markijem in njegovo spremljevalko.

Kakor je bilo neizprosno njegovo sovraštvo in kakor je bilo silno njegovo hrepenenje po maščevanju, vendar pa ni mogel tega sovraštva in tega maščevanja nasititi v tistem trenutku. Tema, ki je vladala v drevoredu, je zakrivila z nepredvidnim pajčolanom žrtve, ki si jo je izbral Lascars, zato je pa tudi Lascars, če si je hotel zagotoviti siguren strel, da bi poglaval svojemu nasprotniku kroglo naravnost v srce, moral počakati toliko časa, da bi mu bil kak mesečni žarek toliko razsvetlil temo, da bi mogel jasno razločevati svojega sovražnika.

same v sebi in ena z drugo v neprestanem prepiru. Nemci bi imeli v svoji državi: Čehe, Slovence, Italijane, s katerimi bi se pričel boj na nož. Poljaki bi imeli Litvine, Maloruse in Jude, da bi bili Nemci pred njimi do malega v manjšini: Malorusi, mnogo Judov, Poljakov in Rusov; Madžari bi ne pustili iz rok Hrvatske; Hrvatje bi se hoteli združiti z Bosno in Slovenci itd. Ta veliki Habsburg bi bil nestvor, ki bi ne mogel obstati. Za pisateljevo poznavanje razmer je značilno, da je določil Malorusom za stolno mesto Berdčev, ki je najbolj judovski mesto na svetu.

Brošurica je plitvo delo človeka, ki je na pol norec in na pol sleparski pustolovec.

Resolucije

sprejete na protestnem shodu slovenskega delavstva v Škedenju.

»Veliki protestni shod slovenskega delavstva na vrtu »Gospodarskega društva« v Škedenju, 17. dne majnika 1914. I. je sklenil soglasno sledeče resolucije:

1) Opozoriti se c. kr. obrtna oblast na dnevni 12urni (oziroma v plavžih 18urni nedeljski) delovni čas, zlasti pa na neprestano 12, odnosno 13urno nočno delo v plavžih, tovarni za lupljenje ržja in čistilnici petroleja in se zahteva, da c. kr. obrtna oblast z najostrejšimi koraki nastopi v to, da se delovna doba v teh podjetjih z ozirom na to, da je nasprotujoča obrtnemu redu, posebno pa z ozirom na dejstvo, da ravno ta dolga delovna doba povzroča v omenjenih podjetjih največ nesreč, izpremeni v toliko, da bo soglašala s tozadevnimi zakonitimi predpisi.

2) Za delavce čistilnice petroleja se zahteva izpolnitev zahtev, stavljenih tovarniškemu ravnanstvu v spomenici 17. dne majnika 1914. I. od strani vodstva »Nar. del. organizacije«.

3) Slovensko delavstvo in ostalo štedenjsko prebivalstvo vidi v importaciji nemškega delavstva na slovenska domača tla, posebno pa v obnašanju inženirjev in ravnateljev »Kranjske industrijske družbe«, najnesramnejšo provokacijo domačega prebivalstva in izjavlja odločno, da bo solidarno in z vsemi dopustnimi sredstvi delalo na to, da se tem provokacijam napravi enkrat za vselej konec.

4) Shod nadalje z velikim ogorčenjem protestira proti italijanski vladi, ki se neprenehoma vmešava v avstrijske notranje posle, ki bi je pravzaprav nič ne smeli brigati, in to na veliko škodo avstrijskega, v največji meri pa slovenskega prebivalstva, ki je vsed tega prisiljeno, da se izseljuje, zlasti pa izražajo slovensko delavstvo svojo ogorčenost nad najnovejšim atentatom Italije na naše pravice, ki ga izvršuje s tem, da pritiska na našo vlado radi ukrepov c. kr. namestništvenega svetovalca v zadevi namečenja samo avstrijskega delavstva v rižarni in pričakuje, da avstrijska vlada vsaj to pot ne podelje, marveč da se bo nasprotno zavedala dejstva, da je njena dolžnost, da skrbi predvsem za svoje lastne državljane in potem šele za — renjiko.

5) Pozivljajo se vsi slovenski in slovanški poslanci v avstrijskem državnem zboru, kakor tudi slovenski poslanci v tržaškem deželnem zboru, oziroma mestnem svetu, da tem važnim vprašanjem, tičočim se slovenskega delavstva in tudi ostalega naroda, posvetijo vso svojo pozornost.

6) Slovensko delavstvo pa je pozvano, da se trdno oklene »Narodne delavske organizacije«, ker edino le v združitvi, v organizaciji je mogoče najti izhodišče iz obstoječih obupnih razmer.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914.

»Slovenska Sokolska Zveza« je razposlala na svoja društva sledeče pozive:

Slovenskemu Sokolstvu!

Bratje in sestre!

Kličemo Vas na naš tretji vsesokolski zlet v beli naši Ljubljani ob dne 15., 16. in 17. avgusta 1914.

Baronova roka se je dvignila, komolec se je približal telesu, cev pištole je zavzela vodoravno smer in kazalec desne roke se je bližal sprožilcu.

Treba je bilo le še najlajnejšega giba, komaj občutljivega pritiska, in Tankred bi bil med mrtvimi.

Toda ta gib je izostal, tega pritiska ni bilo. Lascarsove misli so se naenkrat obrnile v drugo smer. Roka se mu je povesila ne da bi bil sprožil petelina na pištoli in orožje je v veliko Liseronovo zaudenje zopet vteknil v žep, iz katerega jo je potegnili pred par minutami.

Ko se je pravkar opisani prizor končal tako nepričakovano je baron, navidezno popolnoma mirno, kakor popolnoma neškodljiv in pri vsem tem nesoudeležen izprehajalec zrl za markijem in njegovo soropno vse do tedaj, ko sta se skozi vrata, ki so se zopet zaprla za njima, vrnila v grad.

Ko sta izginila, se je Lascars obrnil in krenil proti vratom, skozi katera je prišel z Liseronom v park.

— V rdeči mlini! — je ukazal pomočniku; — nocoj nimava ničesar več opraviti tu.

— Kakor ukazujete gospod! Hitri koraki! Stopaj! — je poveljeval Liserono šaljivo.

Lascars in njegov pomočnik sta se vrnila k vratom, skozi katera sta prišla, in sta brez zapreke zapustila vrt. Odsšla sta po stezi do tja, kjer sta pustila prej svoj čoln.

Kličemo Vas na velike dni čina, premisljenega in natančnega, krepkega in izdatnega čina: pokaže naj uspehe sokolskega dela Vasega izza celih deset let, kar jih je preteklo od zadnjega našega vsesokolskega zleta; pokaže naj, da nismo spali in rekli doli križema, ako tudi nismo mogli že prej, o delu krajšega časa, položiti skupni račun svojemu delodajalcu, narodu slovenskemu.

Vsesokolski zlet ne more biti delo samo predsedstva Slovenske Sokolske Zveze in zletnih odsekov. Vse sokolske župe in vsa sokolska društva morajo po vseh svojih močeh in z vsem svojim številom prispevati, da naš zlet doseže največji nam sploh možni uspeh. Vsesokolski zlet mora biti v en edin mogočen čin združeno delo vseh slovenskih Sokolov in vseh slovenskih Sokolic! Ne sme ga biti sokolskega brata in ne sme je biti sestre sokolske, ki ne bi pohitela za slavnostnih dni v naše slovensko in sokolsko središče — pa se poprej tudi kar najvestneje in najtemeljiteje pripravila za zlet.

V velikih javnih nastopih nam bo pokazati napredke in uspehe našega dela za povzdigo telesne in npravnstvene moči slovenskega naroda. Zgled, velik in slajen, navdušen in navdušujoč zgled mora biti naš nastop, da z njim pritegnemo novih bratov in sestra v sokolski naš krog, da razpršimo vse morda še obstoječe dvome o važnosti, velikosti in neogibni potrebi našega dela, da zvišamo zaupanje naroda v nas, da razorožimo naše nasprotnike.

Zatorej ne gubite nobenega dne, da se do najvišje, vsakemu sploh možne mere izpolnite za naš to ob slavnostnih dneih. Bodi na vadišču, bodi pri izprevedu, naj se na vsakem posamezniku kar najlepše izpriča o vrline, ki jih ima Sokolstvo vzgajati na telesu in duhu. Zlasti pa pokažite vsi dovršeno discipliniranost in samozatoja o povsodi, v vrstah, pa prav tako zunanji njih!

Neumorno skrb in trud posvečajte pripravi za vse vaje, pa za proste vaje: one so najvažnejše merilo splošne sokolske izurjenosti in discipliniranosti, pa poglavita točka v sporedu javne telovadbe. Zlasti po številu telovadcev in telovadk in po kakovosti izvedbe pri prostih vajah bo sodila naša javnost, bodo sodili slovanski naši bratje in sestre, ki se jih nadejamo v mogočnem številu ob našem zletu, splošno stanje slovenskega Sokolstva. Glejte, da bo njih in nas veselo naše število, pa pravtako, da njih in nas tudi izvedba zadovolji popolnoma.

Slavnostni izpreved pokaže pred še širimi krogi število in kakovost našo. Naj bi bilo število kar največje in kakovost kar najbolj dovršena! Zategadelj zbirajte vse članstvo kar najmlajšive k redovnim vajam! Zbirajte vse, pridobite za javni nastop in pripravo k njemu tudi one brate, ki, v najboljših letih, morda mislijo, da so že odslužili narodno službo sokolsko. Tudi višja starost ne more biti zadostno še krepkim povod, odtegovati se delu sokolskemu, niti jih ne ovira, vršiti ga. Udeležba starejših bratov poda izprevedu poseben pomen ob tem zletu, ki je obenem širja proslava petdesetletnega obstoja slovenskega Sokolstva. Njih nastop nam pokaže, da tudi starejše brate še vedno navdušuje in pomlaja večno mlada misel sokolska!

Skrbite v pravem času za čedne in brezhibne kroje, telovadne in zletne. Pravilnost in žalost oprave dvigneta zletov vnvanji učinek. Lep kraj pa — to bodi ponovno poudarjeno — naj odeva kar najbolj dovršeno telo, nositelja kar najbolj dovršenih telesnih, npravnstvenih in duševnih vrlin, da bo notranji, moralni učinek zleta čim popolnejši!

Budite povsodi zanimanje za zlet, tudi zunaj sokolskih krogov, ter pridobivajte zanj moralne in gnotne podpore, da zlet uspe tudi v gospodarskem oziru docela. Vestno in natančno izpolnite ob pripravah in ob zletu samem vsa navodila zletnega vodstva, da olajšate voditev in omogočite točno izvršitev velikega našega dela!

Kvišku na podvojenem delu! Pomnite vedno, da je vsesokolski zlet veren odsev stanja sokolske stvari in sokolske organizacije. Dajte in glejte, da bo ta odsev svetel in jasen, izpodbuden in navduševalen za nas in naš narod, ki so mu posvečene vse naše želje in moči!

Na svidenje ob zletu! Na zdar!

V beli Ljubljani, 24. aprila 1914.

Predsedništvo
»Slovenske Sokolske Zveze«.

Dnevne vesti.

Pogajanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo radi vztočnih železnic. »Srbska korespondenca« javlja: Kakor doznajemo od informirane strani, je sedaj tudi avstro-ogrsko vlada principijelno privolila v odkup vztočnih železnic po srbski državi, v kolikor, seveda te železnice tečejo po srbskem teritoriju. Sedaj se bodo vršila dvojna pogajanja, in sicer ena z zastopnikom družbe vztočnih železnic, ravnateljem Müllerjem v Beogradu, kamor je ravnatelj že dopel, ko je poprej že obvestil interesente na Dunaju o poteku pogajanj. Glavna težava je v zahtevani višini odkupnine — okoli 60 milijonov frankov —, dočim bi bila Srbija pripravljena plačati 35—36 milijonov. Poleg tega je previsok tudi znesek, ki ga zahteva družba v odškodnino za odpadek na dohodkih od časa, ko je srbska država prevzela železnice. Sestavi se posebna komisija, ki naj določi pravo vrednost železniških črt in rešnični odpadek na dohodkih. V Beogradu so uverjeni, da komisija v obeh smereh znatno zniža svoje zahteve in jih določi primerno faktičnim

razmeram. Druga pogajanja pa se bodo vršila na Dunaju med zastopniki avstro-ogrsko monarhije in Srbije. Tu pojde za tiste koncesije trgovinsko-politične, obratno-politične in tarifno-politične naravi, ki sta jih Srbija in Avstro-Ogrska pripravljala dovoliti in ki ne bi škodovala tozadevnih življenjskih državnih interesov Srbije. Tudi v tem pogledu je nade do ugodnega zaključka pogajanj, kar bi bilo v političnem in trgovsko-političnem interesu obeh držav in čemur bi mogli slediti mirni, stalni in prijateljski odnosi med njima.

O sedanjih notranjih in vnvanji politiki naše države. Stranka Mladočehov je praznovala te dni v Pragi znamenito slavo, važen jubilej: 40letnico svojega obstanka. Višek tega jubilejnega kongresa je bilo zborovanje v monumentalni občinski reprezentacijski hiši, ki so se ga udeležili tudi prvi veljaki stranke, a govoril je številno zbranim zborovalcem voditelj stranke in splošno uboževan politik in parlamentarec dr. Kramář. In govoril je sijajno o postanku stranke, nje naraščanju, nje zmaganju, nje težkih bojih do zadnjih časov, in o taktiki, ki se mora uravnavati, kakor se pač menjavajo razmere in primerno politični moči naroda. Ali nikdar ni stranka — je naglašal dr. Kramář slovesno — odnehala od svojih temeljnih principov, kakor jih je formuliral pokojni dr. Edvard Greg. Prišedši k aktualnim političnim dogodkom, je govornik razpravljal o sporazumu med Čehi in Nemci. Sicer nepremično zvest državopravim stremljenjem, torej historičnemu pravu češkega naroda, nerazdeljivosti kraljevstva češkega, priznava da bi bila neka mera avtonomije v gospodarskih in kulturnih stvareh, (kakor jo zahtevajo Nemci) koristna. Ali taka pametna decentralizacija ne bi smela ostati omejena na Prago, ampak bi morala prodreti tudi v najvišja centralna mesta na Dunaju. Rešitev avstrijskega problema uvelja torej govornik tako, da bi se sedanje deželne meje ohranile, a v njih naj bi posamična plemena dobila narodno samoupravo. Le tako — meni dr. Kramář — bi se moglo zadostiti različnim življenjskim interesom različnih plemen Avstrije ter dovesti do končnega ozdravljenja in ojačenja države. Narodna avtonomija bi bila le etapa do končne federalizacije Avstrije. Dr. Kramář si misli torej nekako srednjo pot med dvema sicer nasprotujočima principoma: med ohranitvijo zgodovinskih individvalitet in narodno avtonomijo, torej na pot, ki naj bi — to pravimo mi, a ni izrecno rekel dr. Kramář — tudi nas Slovence, ki moramo biti za narodno avtonomijo že radi razkosnosti naše pod različne deželne uprave — sprijaznila s češko politiko. V visoki meri nas pa zanima oni odstavek v Kramářevem govoru, ki je posvečen vnvanji politiki države. Tu nas je dr. Kramář zadovoljil v visoki meri in nas vendar tudi ni zadovoljil. Zadovoljil nas je, ker je govoril veliko resnico, a nas zopet ni zadovoljil, ker ni govoril vse resnice. Kar je govoril, je res, ali ni povedal vsega, kar je res. Tista resnica, ki obstoji na severu države, obstoji tudi na jugu. In kakor je ta resnica grenka za Čeha, tako je grenka tudi za nas Jugoslovane. Govornik je obsojal, da se notranja moč Avstrije izrablja kakor pripraga germanstva v protislovanski politiki. Ta politika oškoduje in zapravlja življenjske interese monarhije. Prav in prerisnično! Toda taka protislovanska politika pustoši tudi na našem jugu in služi kakor pripraga italijanstvu v politiki, ki je strupeno sovražna nam Jugoslovanom v nelzmerno škodo moči in življenjskih interesov države! Kar velja o borbi in pritisku germanstva proti češkemu narodu, velja tudi za borbo italijanstva proti Jugoslovanom: isti efekti za nas in za državo. V tem smislu smo morali izpolniti sicer krasna in neoporečno utemeljena izvajanja dra. Kramářa o avstrijski vnvanji politiki! In v tem smislu naj bi tudi češki politiki vsikdar uravnavali svojo praktično politiko v pogledu na naš jug, da ne pride več do takih nesoglasij, kakršnja so v zadnje čase večkrat izživljale našo nezadovoljnost s češko politiko. V polnem soglasju pa smo z zaključkom izvajanja dra. Kramářa o tem predmetu: zahtevamo politiko, ki bo naši državi omogočala prijateljsko razmerje do slovenskih sosedov in ki bo povspesjevala kulturne in gospodarske interese večine avstrijskih narodov. Mi nimamo nikakega razloga, da bi potajevali svoje slovenske simpatije, kajti Slovani smo in ne bomo potajevali svojega narodnega prepričanja le zato, ker država tira slabo politiko! Rojnikom po vsej Sloveniji polagamo tudi to plo na srce apel, ki ga je naslovil govornik na svoje češke rojake: naj v svojem delokrogu delujejo na moralično ozdravljenje javnih razmer. Politiko treba umevati kakor idealno izpolnjevanje dolžnosti do naroda in treba odstraniti iz nje tiste elemente, ki v politiki iščejo svoje preživljanje, ali pa jo izkoriščajo v to, da služi njihovim poslom. Ne samo kulturno in gospodarski, ampak tudi moralčno moramo biti močni, da bomo mogli mirno pričakovati bližajočih se političnih dogodkov.

Velik zavarovalniški škandal na Laškem. V Neaplju so razkrili obsežno sleparsko družbo, ki ima pristaše skoro po vseh italijanskih mestih. Ta družba se je pečala s tem, da je goljufala z navideznimi pošodbami zavarovancev, katere je sama zavarovala, zavarovalnice proti nezagodam. Kompromitiranih je več oseb boljših krogov, aretirali so že več zdravnikov in odvetnikov, ki so pomagali pri sleparijah. Samo v Neaplju so aretirali do sedaj čez 60 oseb. Zavarovalnice so oškodovane za več milijonov lir.

Domače vesti.

Protest radi dogodkov na Revoltelli. Akademsko društvo »Jedinstvo« v Bernu v Švici nam je poslalo sledeči dopis: Bestialen napad degeneriranih potomaka velikoga talijanskega rodoljuba Macinija na slovenačko-srbohrvatske dijake u Trstu i nasilno oduzimanje našeg jezika na tamonojji višji trgovački školi »Revoltelli«, osudila je srbohrvatska akademika Omladina »Jedinstva« u Bernu (Švicarska) 3. (16) tek. meseca na svojoj II. glavnoj skupštini i donela ovu rezoluciju: Vandalsko izbacivanje naše braće iz Revoltele i divlje nasrtanje na najsvetije pravo svakoga naroda — na materinski jezik — sa gnusanjem osudiju srbohrvatski studenti iz prestonice druge Macinijeve otadžbine, toga velikoga rodoljuba nedostojnih svojih potomaka. Svojoj pak mučki napadnutoj braći u Trstu izjavljuju najdublje simpatije i nadaju se da ona nikad neće zaboraviti da je jezik najjači nosilac našega Jedinstva i da će i ona uvek zajedno sa ostalom svojom braćom iz slovenačko-srbohrvatskih pokrajina uzviknuti svima svojim ugnjetacima: »Ne tražimo vaš jezik, ne tražimo vašu kulturu ni upravo, tražimo slobodu u svojim zemljama!«.

Priporočljiv gostilničar. V ulici Media št. 16 ima gostilno »Andemo de Nando« neki briski »Italijan« iz — Kožbane, po imenu Blažič. Pred dnevi se je dogodilo, da je ta »puro sangue« Lah poklical v gostilno nekega mimogrednega gosta, ki mu je menda ostal dolžan na zapitku nek maloenkostno svoto. V krčmi ga je začel zmerjati: »Maledeta raza ščava, primo že ščavo, dopo porko.« Nazadnje pa mu je slekel suknjič za svojo »izgubo«. — Ali si je mogoče misliti kaj gršega, kakor če človek slovenskega rodu tako nesramno psuje svoj lastni narod!

Člani tržaškega slovenskega gledališča obiščejo na svoji turneji po Krasu in Primorskem v nedeljo, 24. t. m., Sv. Ivan pri Trstu ter uprizore v Narodnem domu ob 5.30 popoldne predstvo s sledečim programom: 1) N. N. Trhle dže, drama v 1 dejanju. 2) J. R. D. Kdo nosi hlače? burka v enem dejanju. 3) Kadelburg: V civilu, vojaška komedija v 1 dejanju. Potem pa soli, dueti, tretci iz operet: grof Luksenburški, Čednostna Suzana, Gejša itd. Po predstavi se bo vršil ples in prosta zabava, pri kateri se bodo peli različni kupleti, uprizarjali komični prizori itd. — Sodelujejo člani: gce. Lepuševa, Petrovičeva ter gg. Pregarc, Gabršček, Kralj, Gradiš ml. in Daneš. — Da je program res srečno izbran, je pokazal sijajni uspeh gostovanja v Nabrežini. Upamo, da bo cenj. svetoivansko in tržaško občinstvo vedelo ceniti trud naših domačih igralcev, ki so se napotili na svojo prvo turnejo, ter se polnoštevilno udeležilo te predstave. — Pripominjamo, da je laška poulična sodrga naravnost postrela z zidov vse lepake, ki so naznanjali to prireditve. Zato še tembolj priporočamo občinstvu, da se je udeleži v čim večjem številu.

Na adresu poštnega ravnateljstva. Včerajšnji notico pod tem naslovom popravljamo v smislu, da ona denarna pošiljatev ni bila odposlana iz Trsta dne 16., ampak že 12. t. m.

Ljubljanski dijaki na Reki — nemškutarli! Včerajšnji »Reški Novi List« pripominja k izletu ljubljanskih dijakov na Reko: »Nekaj je bilo pri teh izletnikih, kar ni napravljalo najlepšega vtiska. In to je, da se je veliko govorilo nemški, in to ne samo dijaki, temveč tudi profesorji, dasiravno so vsi Slovenci.«

Prva pomladanska veselica »Kola« minole nedelje v Barkovljah je bilo »pomladanje« tudi v smislu oživljenja in prepoda društva k nekdanjemu razveseljevanju in plodonosnemu delovanju. Da se simpatije, ki jih je tržaško Slovenstvo nekdanj gojilo do tega društva, zopet oživljajo in vračajo, je pričala naravnost ogromna udeležba. Občinstvo je zasedlo vse prostore, dvorano in vrt, do zadnjega prostorka. In to razpoloženje! Bilo je res kakor nekdanj, ko je vsikdar veselo vrvelo na prireditvah »Kola«. Občinstvo je spremljalo »Kolaše« prisrčnim pozdravljanjem na vsem izvajanju programa, ki ga je pevovala g. Mahkota sestavljal s srečno roko, izbravši same take kompozicije, ki jim gredo zvoki našemu ljudstvu do srca. — Zato je kipel od takega zadovoljstva med občinstvom, da je ob nekaterih instrumentalnih točkah tudi navdušeno — sodelovalo. Je pač tako to naše ljudstvo, da ob zvokih mile narodne pesmi vskipeva. Pa je bilo tudi izvajanje pevskih točk tako, kakršnje more biti le ob dobrem pouku, resnem stremljenju, strogi disciplini in ob zares dobrem materialu. Glasovi so se ob preciznem nijansiranju zlivali v lepo harmonijo. Nekateri komade so morali ponavljati vsled silnega odobravanja. Najlepši efekt sta dosegla — in to tudi v migljaj našim pevovodjem — ob določanju programov — narodna »Kaj pa ti pobič« in pa Juvančev zbor »Pastir« s tenor- in bariton-solo. So to pač res domači glasovi, da se čutiš kakor notri sredi življenja našega ljudstva in kakor da te obveva naš zdravi ljudski duh. Občinstvu ne bi bilo »Kolo« tako ustrelo tudi z najumetnejim in najtežavnim zborom. Prav lepo so uprizorili tude enodejansko burko »Raztresenca«. — Igrali so: Stana Kolbova, Viktor Golob, Peter Zaletel in V. Celik. Prav zadovoljivo je sodelovala tudi mandolistična skupina Viktor Parma in je mnogo pripomogla k izbornemu razpoloženju. Po oficijelnemu programu je bila živahna svobodna zabava, na kateri so »Kolaši« prisrčno pozdravljali kumice svoje zastave in zvesto dobrotnico »Kola«, g. Kranjčevu, ki je vzradoščena na zopetnem oživljenju milega jej društva, zatrjuje, da mu osta-

ne zvesta podpirateljica tudi v bodoče. — Tudi materijelni uspeh je bil — kakor dujemo — nepričakovano povojen. Z vsa pravico častitamo torej »Kolu«, a nad vse zadovoljen mora biti tudi njega pevovodja g. K. Mahkota.

Avtomati na železniških postajah so sicer zelo praktična in špekulativna uvedba in služijo prav dobro občinstvu, če so urejavani in oskrbovani tako, kakor to mora biti. Toda pritožbe o polomljenih avtomatih in o izgubljenih desetih ali dvajsetih se vedno bolj množe. Nihče ne more sicer zato, če se avtomat polomi ali če zmanjka v predalčku blaga. Toda ta izgovor se je pričel že zlorabljati. Namesto, da bi se tak polomljen avtomat označil s primernim napisom, kar je tudi predpisano, se pusti prazen, s čimer se zapeljuje ljudi, da mečejo vanj svoj denar, za katerega ne dobe ničesar. Če se hoče kdo pritožiti, ga pa nahruli železniško osebje, da ga to nič ne briga in da naj se pritoži na Dunaj. — Ne gre tu seveda za posamezno desetico, katero se že utrpi, gre za princip, za dejstvo, da se občinstvo s tem dosledno morda tudi namenoma zapeljuje in vara in to se mora nehati, ker sicer bomo objavili take slučaje, kar gotovo ne bo v korist železnici, ki mora tudi skrbeti za red v svojih prostorih in varovati potnike pred škodo, še manj pa bo služilo to družbi, ki dela s temi avtomati dobre kupčije.

O pokojnem Antonu Petriču, žrtvi dela v plavžih pod Škedenjem. Včeraj popoldne ob 4 se je vršil iz mrtvašnice mestne bolnišnice v ulici della Pietà pogreb pokojnega Antona Petriča, ki ga je ne le nemila, ampak naravnost grozna smrt dohitela minuli torkel predpoldne na mukotrpem delu v plavžih pod Škedenjem. K njegovemu pogrebu je prišel tudi njegov tast Josip Copić iz Rihemberka. Pokojni Anton Petrič, ki je bil doma z Vrhnike, je zapustil ženo Heleno, rojeno Copičevno, in dve nežni hčerki: najstarejša hčerka Stefanija je komaj v 5. letu svojega življenja, a mala Valerija šteje komaj leto dni. — Poizvedovali smo, kako se je zgodila nesreča, ki je pokojnega Petriča stala življenje, a mogli smo izvedeti le malo. Govorili smo z raznimi delavci v plavžih, a prvi njih odgovor je bil: »Kaj naj vam povemo? Saj je pri nas v plavžih že navada, da prikrijejo vse, ko se pripeti kak nesreča. Mi, ki tam delamo, izvemo o nesrečah, ki se tam dogajajo, šele potem »Edinosti«. Ga ni tedna brez nesreče, a vendar se o teh nesrečah proketo malo izve. Le ko je dotična nesreča takšna, da je bil kdo od delavcev mrtev, le tedaj se kaj izve; a resnice se ne izve v plavžih nikdar, ker vse potlačijo. Pripoveduje se pa vendar, da se je nesreča s Petričem pripetila tako-le: Petrič in še eden njegovih tovarišev sta pripeljala vozičke na dvigalo. Tretji tovariš je pa imel nalogo, da je pritiskal gumb, ki je v zvezi z električnim zvoncec, in tako dajal znamenje, kdaj se sme dvigalo dvigniti. Zdi se, da je ta tretji delavec, ki je bil 29letni Simon Podgoršek, doma iz Gričave na Stajerskem, oženjen in stanujoč v Škedenju št. 193, prehitro pritisnil gumb in dal znamenje, naj se dvigalo dvigne; dal je to znamenje prehitro, ker sta bila namreč še oba delavca — Petrič in njegov tovariš — na dvigalu, ko je on že pritisnil gumb. Petričevemu tovarišu se je sicer posrečilo, da je še pravočasno skočil z dvigala, ko je začelo iti navzgor, a Petriču se to ni posrečilo in tako je prišel pod strop, kjer ga je zmečalo in ga obenem vrglo z dvigala na tla. Simon Podgoršek, to je oni delavec, ki je prehitro dal znamenje, naj se dvigalo dvigne, je bil aretiran.« — To so nam povedali razni delavci: pobrali smo namreč nekaj tu, nekaj tam. Najzanimivejša je pa to, da je uprava plavžev takoj izplačala in odslavila onega delavca, ki je bil v zgornjem nadstropju, to je tam, kjer se je imelo dvigalo ustaviti in odkoder je tudi mogoče dajati mašinstvu znamenje glede manevriranja, to je dviganja in spuščanja dvigala. Se bolj nego to, je pa značilno dejstvo, da je uprava plavžev kaznovala vse delavce, ki so zaposleni pri dvigalih, zato, ker ni več pri nobenem dvigalu predpisane ograje. Treba je namreč poudarjati, da so inženirji, uradniki in drugi gospodje, ki imajo v plavžih komando, vsaki dan prej hodili po večkrat mimo dvigal in so torej lahko videli, da so dotične ograje potrgane, polomljene, ali da jih sploh ni, in vendar se ni nihče njih zmenil za ta nedostatek, za to ograjo, ki naj bo v varstvo življenja delavcev. Sedaj, potem ko se je nesreča že zgodila, katere žrtev je bil pokojni Petrič, je pa uprava, kakor smo povedali, kaznovala vse pri dvigalih zaposlene delavce z globo 4 do 5 kron zato, ker ni pri dvigalih predpisane ograje!

V nedeljo 24. t. m. vsi na veselico podružnice CMD. v Kolonji. — Veselica se vrši v prostorih otroškega vrtca Kolonja na hribu št. 274. Ker gre čisti dobček v korist vrtca, vabimo tržaške Slovence, da se je v največjem številu udeleže.

Pobegnil je. Pred dnevi smo poročali o lopovskem napadu dveh renjkolov na neko žensko, ki ju je odpravila iz stanovanja, ker sta jej ostala dolžna stanarino. Eden teh dveh častivrednih dr. Pitaccovih varovancev, Ivan Ostumi, je bil aretiran, a drugi, Luka Ariari, pa je pobegnil. Izvedelo se je tedaj, da se je še tisto noč odpeljal z Lloydovim parnikom v Benetke. Tržaške oblasti so poskrbele, da zločinca doseže zaslužena kazen.

Ker je dezertiral. Aretiran je bil 22letni mizarski pomočnik Emil Stebets, rodom Tržčan, stanujoč v ul. Chianchiara št. 3, ker je prošli mesec pobegnil od 4. stotnije I. bataljona 97. pešpolka v Belovaru.

Pretep. Na parniku »Arciduca Stefano« zaposleni 22letni kurjač Ali Ner, rodom iz Berbere, se je nekaj sprl s svojim tovarišem, 23letnim Jurijem Corsianom. Prišlo je nazadnje do pretepa in Corsiano je dobil par udarcev po obrazu. Poklicani stražnik je aretirar Arabca, Corsiano pa je moral na rešilno postajo, da so ga obvezali.

Ponesrečilo se mu je. Uslužbenec državne železnice Milan Ban, stanujoč v ul. del Lloyd št. 8, je prišel prednočnim domov in je našel svoje stanovanje odprto. Ko je prišel v spalnico, je videl, kako skuša neki neznanec siloma odpreti predal tamkaj se nahajajoče omare. Lopov pa je v istem trenutku tudi zagledal vstopivšega Bana in je skočil skozi okno. Ban je nemudoma skočil za njim in začel kričati: »Držite tatu«. Tat je tekel in pretekel naravnost v roke stražniku, ki ga je aretirar. Bil pa je 18letni Franc Vatovec, rodom iz Materije, dninar, stanujoč v Carboli Zg. št. 150. Našli so pri njem zlat prstan, par zlatih uhanov, srebrno kolajno in dežnik, kar je vse ukradel pri Banovih.

Dobra prijatelj. Stefan Pavlik, rodom iz Nove Gradišče, se je pripeljal iz Amerike. Komaj je stopil na suho, se mu je približal nepoznan mladenič, ki se mu je ponudil, da ponesi žnjim kovčeg do prenočišča. Pavliku je bilo to popolnoma prav. Ko sta tako šla po ulici, ju je srečal neki drug človek, kateremu je prvi izročil kovčeg, sam pa odšel s Pavlikom dalje. Kmalu sta se do dobra sprijaznila in sta lepo prečkala vso noč ter potem odšla na južni kolodvor, ker se je Pavlik hotel odpeljati domov. Na kolodvoru pa se je spomnil Pavlik, da nima kovčga. Tu se mu je njegov dobri prijatelj ponudil, da nemudoma poišče onega človeka in kovčeg. Pavlik je čakal in čakal, toda ni bilo ne »prijatelja«, ne kovčga. Šel je na policijo in ovdal tatvino. V kovčgu je imel obleko, perilo in druge take stvari. Vse skupaj je bilo vredno okrog 100 K. Policija je kmalu zasledila tička v zagati della Punta št. 6 in ju aretirar. Bila sta oba brezposelna mornarja in sicer: Ivan Biedov, star 20 let, in Jurij Vogič, star 31 let, oba iz Knina v Dalmaciji. Kovčeg so našli v njunem stanovanju pod posteljo, manjkal pa je zlat prstan, vreden 30 kron, ki bi moral biti v žepu telovnika, ki se je nahajal v kovčgu. Vogič je eden tistih tičkov, ki skušajo izseljence oslepiti s raznim i hazardnimi igrami. Oba sta tajila, da sta hotela okrašt Pavlika.

Samomur. Romana Meny, 20letna natkarica, stanujoča v ulici Stadion št. 12 je včeraj ob 6 in pol zvečer izpila v samomornem namenu steklenico karbolne kisline. Na lice mesta došli zdravnik rešilne postaje je zamogel konstatirati le smrt, nikar je odredil, da so prepeljali truplo v mrtvašnico k Sv. Justu. Vzrok samomora neznan.

Poizkušeni samomur. 19letni privatni uradnik Jakob Cozzi, stanujoč v ulici Marco Polo, je izpil včeraj dopolne iz obupa, ker se mu je izneverila ljubica, steklenico strupa. Zdravnik ga je rešil še pravočasno.

Med spanjem. Pomorski sobar Ignac Teusl je prednočnim obiskal eno tistih gospodičen, ki jih on dobro pozna. Ko sta skupaj povečerjala in spila črno kavo, je pa Ignac zaspal, misleč, da ravno tako stori tudi ona gospodična. Ta je pa dobro čula, in sicer nalašč. Dočim je Ignac spal in smrčal, mu je ona izmaknila iz žepa ves denar, namreč 20 američanskih dolarjev in tudi zlato kratavato iglo. — Ko se je zbudil in ko je konstatiral, kako ga je ona gospodična oskubla, jo je Ignac dal aretirati: gospodični je ime Marija Dalsenno, je stara 20 let, po poklicu je — dninarica in je doma iz Istre.

Sleparji še čevljarje. 27letni Marij Demarchi, doma iz Milj in stanujoč tu v ul. sv. Lucije, je prefriganec, ki jih je mnogo nakuhal. Zapleten je bil tudi v vrom v grobnico družine Tonello na pokopališču pri Sv. Ani. Bogve kje je našel nekako knjigo z vzorci usnja in to je izkoristil v to, da je osleparil par čevljarjev. Šel je s temi vzorci okoli čevljarjev in jim pripovedoval, da hoče neki trgovec, ki mu gre kupčija zelo slabo, prodati vse blago pod roko. Na ta način je pregovoril Benedikta Chirasa, da mu je naročil večjo množino blaga in mu izročil na račun 60 kron, a Fran Parentina istotako, le da mu je ta poslednji dal celih 100 kron na račun. Slednjič so pa Demarchiju prišli na sled in ga aretirar. Zdi se pa, da je osleparil še druge čevljarje.

Umrlj so: Prijavljeni dne 20. t. m. na mestnem fizikatu: Ilincič Neža, 91 let, Škedenj št. 980; Zaccardi Palmira, par ur, ul. Ponzanino št. 7; Belanič Anton, 28 let, parnik »Martha Washington«, Morosini Ivan, par ur, Škorklja št. 335. — V mestni bolnišnici dne 17. t. m.: Zidar Iv., dva dni; Filipič Marija, 25 let. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 17. t. m.: Ivančič Josip, 23 let.

Loterijske številke, izrežbane dne 20. maja 1914:

Trst 75 16 42 85 7

Tržaška sokolska župa.

V nedeljo, dne 24. t. m. ob pol devetih dopoldne se vrši v vadiateljski sobi Sokola v Trstu

seja župnega predsedstva.

Dnevni red zelo važen. Starosta.

Društvene vesti.

Osrednji odbor ZJŽ ima danes ob 8 zvečer v društveni pisarni izredno sejo. Ker je seja važna, so odborniki naprošeni, da se je polnoštevilno udeležijo.

Novoizvoljeni odbor »Nar. soc. ml. organizacije« se vabi na odborovo sejo, ki se vrši danes zvečer ob 8 v zborovalni sobi kons. društva »Jadrana« pri Sv. Jakobu. — Ker je dnevni red te seje zelo važen, naj nihče izmed bratov odbornikov ne manjka!

Pevski zbor Z. J. Ž. Danes zvečer pevška vaja z ozirom na namišljeno veselico pri Sv. Ivanu dne 1. junija.

Kolonjska podružnica CMD priredi v nedeljo dne 24. t. m. veselico na kateri sodeluje godba NDO, pevsko društvo »Kolo« in Sv. Ivan. Na sporedu je tudi srečolov s krasnimi dobitki. Veselica se vrši v prostorih otroškega vrta Kolonja na hribu št. 274. Začetek ob 3 popoldne, vstopnina 40 vin., preplačila se hvaležno sprejemajo, v slučaju slabega vremena se veselica prenese na prihodnjo nedeljo. Prosimo tržaške Slovence, da nas gotovo obiščejo in s tem pomagajo naši stvari do čim lepšega razvoja.

Uslužbenec drž. žel. opozarjamo na ustanovni občni zbor podružnice Z. J. Ž. Trst I, ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. majnika ob 3 popoldne v dvorani »Del. konsumnega društva« pri Sv. Jakobu. — Tovariši naj agitirajo, da bo udeležba čim najobširnejša.

Mandolinistična skupina »Viktor Parma« naznanja, da sprejema v svojo glasbeno šolo za mandoline in kitare nove učence, in to v svrhu rednega pouka, le še do 31. t. m. Pouk, ki vsebuje teoretično in praktično stran, se vrši vsak ponedeljek od 9 do 10 zvečer v društvenih prostorih (stara policija) pri Sv. Jakobu. Učnina znaša 1 K na mesec. — Godbene vaje so vsako sredo in petek od 9 zvečer, dalje. — Dramatični odsek skupine ima svoje vaje vsak torek od 9 do 10 zvečer v zborovalni sobici konsumnega društva »Jadrana«. — Obenem opozarja skupina brate člane na cvetlični dan šentjakobske podružnice CM, ki bo 30. in 31. t. m. Oni bratje, ki bodo naprošeni za sodelovanje pri tem cvetličnem dnevu, naj se nikar ne branijo pomagati pri tej tako važni prireditvi, kajti, zrno pri zrnu pogača, kamen pri kamnu palača!

Narodna delavska organizacija.

Odborniki in zaupniki NDO so vabljani na sestanek, ki bo danes, v petek, ob 7 zvečer v društvenem prostoru. Na dnevnem redu je nedeljski shod postiljonov.

Protestni shod zaradi postiljonov bo v nedeljo ob 10 dopoldne na vrtu »Kons. društva« v Rojanu.

Darovi.

— Za CM podružnico v Bazovici je nabralo tamburaško društvo »Zarja« o priklji svojega občnega zbora dne 1. majnika 5 kron.

— Za družino aretiranege Pregarca: Neimenovani rodoljubi v Gorici K 1140, Neimenovani pri Sv. Soboti K 6, Neimenovani K 2. — Denar hrani uprava.

— Za ponesrečenega Bogatca v Sv. Križu: Neimenovani K 2.

Vesti iz Goriške.

Obrtno-nadaljevalna šola društva »Solski dom« v Gorici se je slovesno zaključila dne 17. t. m. Razum učnega osebja so se udeležili sklepa šole namestništevni svetnik Rebek, ravnatelj učiteljskega, nadzornik dr. Pavlin, več profesorjev in nekaj mojstrov. Šola je obiskovalo 153 učencev, ki so bili razen dveh Nemcev, vsi Slovenci. Uspeh je bil letos dokaj boljši kot druga leta. Z izvrstnim uspehom je končalo šolo 12%, s pohvalnim 28%, s povojnim 36%, z zadostnim 15% učencev. 9% učencev ni zadostilo svojim dolžnostim. Stanje šole se je v primeri z lanskim letom zboljšalo. Obdarjenih je bilo 37 učencev. Nagrade je delil predsednik društva »Solski dom«, dr. Anton Gregorčič. Po zaključnem govoru so zapeli učenci cesarsko pesem, nikar so si ogledali obiskovalci slovesnega zaključka obrtno-nadaljevalne šole — razstavo.

Še nekaj o cvetličnih dnevih. Poročali smo že, kako nedemokratično se je vršil laški cvetlični dan, da so laške gospodične priprosto obločene ljudi naravnost prezirale. Cisto drugače pa so delale slovenske gospodične in zato je tudi uspeh njih truda tako lep. Vsakega so ustavile in posebno v nedeljo, so okoličani imeli obilo opravka z našimi nabiralkami. In kako so bile vztrajne. Dve ste ustavili dva kmečka fant in jima ponudili cvetlic. Ali ta dva sta odgovorila, da odideta rajši v gostilno, kakar pa da bi dala kaj za cvetlice. Pa sta slabo naletela. Gospodični niste odnehali in končno se tudi ta dva vinska brata nista mogla ubraniti uljudni prošnji in nabiralki se je obeležil z dvema dvajseticama. Ali vsi niso bili tako težko prepričljivi ljudje, vse polno je bilo ljudi, ki so kar sami od sebe dajali dar domu na altar. Pred državnim kolodvorom je ponudila neka naša gospa navadnemu vojaku pri mornarici cvetko. Ko je izvedel, da je cvetlični dan za šolo na Blanciah, je segel v žep in daroval 4 K. Dama ga je pozneje vprašala, kako se piše, pa priprosto vojak je pokazal, da umeva prav narodnost in da je ne nosi na jeziku in je odgovoril kratko: »Taraboša«. Da pa s obili med Slovenci tudi ljudje, ki nimajo smisla za požrtvovalnost, je naravno. Vedno se pač najde izjema. Tako smo izvedeli, da je odklonil nek odlični Slovec, volilec prvega razreda, torej dobro situiran, da ne da ničesar. »Češ, da plačuje letno itak že 600 K narodnega davka«. Potrudili smo se, da bi izvedeli, kje plačuje dotični gospod tistih 600 K narodnega davka na leto, pa v našo žalost nismo mogli tega zvedeti nikjer. — Kakor že rečeno, naše dame so bile izredno pridne in marljive. Vsakemu so ponudile cvetke in ljube. Hvala jim!

Uspeh cvetličnega dneva je ta, da se razširi Narodna šola na Blanciah v trirazrednico. To naj bo vsem sodelujočim največje zadoščenje.

V kratkem se prirede po vsej Goriški cvetlični dnevi za šolo na Blanciah. Ciril-Metodove podružnice na delo!

Laško-nemško prijateljstvo tudi pri cvetličnem dnevu ni počivalo. »Gesangsverein« je prispeval svoj obulus na oltarju novopečenega bratstva — cvetlice. Pa ne da bi bile te cvetke iz kakšnih državnih vrtov. Drugače pa so od Nemcev najbolj občutili laško-nemško prijateljstvo gž. castniki.

Briljanten je bil laški cvetlični dan, pravi magistratno glasilo. Pustimo jim čisto radi to zavest in upamo, da dožive še par takih »briljantnih« cvetličnih dnevov.

Učiteljskega mestnega gospodarstva. Magistratni listič je nad vse jezen nad slovensko kritiko mestnega gospodarstva. Njegovo jezo pa seveda še stopnjuje dejstvo, da ne more prav ničesar oporekati upravičenosti slovenske kritike in zato otepava okoli sebe v onemoglosti in jezi in se smeši z brezmiselnim mahanjem v zrak. Sedaj pa je le dobil mastno kost v roke in kot gladen volk se je vrjel nanjo. V »Piccolu« so brali gospodje pri »Corriere«, da je pri županstvu v Postojni velikanski nered, da bo župan odstavljen, da je 600.000 K dolga in da pride na županstvo komisija, da konča te grozne reči. Seveda so uredniki pri »Corriere« »Piccolu« vse verjeli, ker tega si vendar ne morejo misliti, da bi »svetovni list« nasledel na volilni manevar. Pa so preveč zaupali »Piccolu«, tudi »svetovni list« se je zmotil. Kar pa že ves svet par dni ve, da so vse vesti o nerednem gospodarstvu le nesramen volilni manevar, tega seveda časnikarji pri magistratnem glasilu ne vejo. In še v sredo skušajo iz zlagane vesti kovati kapital za laško mestno gospodarstvo v Gorici. Ja ti Slovenci, toliko govorite o mestnem gospodarstvu, sami pa gospodarijo še slabše. Dokaz Postojna! Ali ne čutiš ljubi »Corriere«, kako si ga polomil, ali ne vidiš svoje krasno izvedene blamaže, ko dokazuješ na podlagi stvari, ki se niso nikoli dogodile. Treba je pač imeti več razsodnosti in manj fanatizma in potem se lahko prav poročča.

Umrlj je v Sv. Luciji v sredo veleposestnik Ignacij Kovačič. Pogreb bo v petek ob 5 uri popoldne. — Blag mu spomin!

IV. telovadni nastop goriških srednješolcev. Že nekaj let sem telovadijo goriških srednješolci pri takozvani »Dijaški telovadbi«. Dosegli so precejšnje uspehe, saj je iz njih srede izšlo že dokaj telovadcev-Sokolov. Gotovo pokažejo tudi letos, da niso zanemarljive telesne vzgoje, da jim je »Dij. tel.« ravno tako pri srcu, kot prejšnja leta. Da, ravno dijaške telovadbe so se oklenili z vso vneto, postala jim je nekako ognjišče telesne in duševne naobrazbe. Če pomislimo, koliko dijakov nam pograblja nenarodni duh po naših šolah, če pogledamo na obmejno pozicijo Gorice, potem šele spoznamo važnost dijaške telovadbe, ki si stavi za nalogo, vzgajati našo bodočo inteligenco v narodnem duhu in jo že zgodaj navajati na resno delo. Z ozirom na vsa ta dejstva in na blag namen, čisti dobiček je namreč namenjen »Dijaški kuhinji«, vabimo sl. občinstvo na kolikor mogoče mnogobrojno udeležbo. Nastop se bo vršil jutri, v soboto, dne 23. t. m., ob 8.30 zvečer v »Trgovskem domu«. Spored: 1.) Nastop malih: a) proste vaje, b) skupine. 2.) Člani: orodna telovadba. 3.) Člani: proste vaje. 4.) Vrsta izbranih telovadcev na bradli. 5.) Vaje vadiateljskega zbora z batonom. 6.) Zaključna skupina. — Sodeloval bo orkester goriških učiteljskihnikov. Vstopnina: Fotelji K 2.50. Sedeži I. vrste K 2.—, ostali K 1.50. Balkonski sedeži K 2.—, Galerija K 1.—, Stojišča 60 vin., dijaki in dijakinje 40 vinarjev.

Iz Komna. Iz središča naše kraške planote, iz Komna, prihajajo redkokedaj razveseljevi glasovi v javnost. Žal, nam to in ono greni življenje, kar je tudi vzrok, da se ne moremo dovolj in v blagor skupnosti razvijati ne družabno ne gospodarsko. — Vendar ne obupujemo. Čas ne miruje — človek napreduje! Zato pa nimamo včasih poročati tudi kaj razveseljivega. Za danes nam je poročati o neumornem delovanju našega mladega Sokola, ki se pripravlja da čim dostojnejše proslavi dan 21. junija, dan svojega prvega javnega nastopa. Da naš mladi Sokol ob tej priložnosti doseže popoln uspeh nam je porok, navdušenost in delo v telovadnici. Vse, mladence, mladenčice in obojni naraščaj, vse je na nogah, se krepi in uči, da se vzpne do popolnosti. Tako Sokoli, Sokolice in naraščaj. Občinarji zvesti in naklonjeni Sokolu pa opazujejo to vrvenje v telovadnici in pričakujejo pripoznavajoč vzgojo sokolstva na malčkih lastne krvi, z zadovoljstvom veselega dne. Tako želimo, tako

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

Paolo Gastwirth, Trst

ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

Paroplovna družba D. Tripovich & C. I., Trst

Ekspresna vožnja TRST-BENETKE in nazaj

s krasnim parnikom na turbine „VENEZIA“

Prevoz v treh urah.

Saloni I., II. in III. reda. Brezlični brzjav. — Moderni komfort.

Iz Trsta (pomol Sv. Karla) vsaki dan ob 8 jutraj; **Iz Benetk** (Bacino S. Marco) vsaki dan izzemski nedelje ob 2. pop., v nedeljah ob 7. zvečer

vrhu tega s parnikom na dva vijaka „G. Wurmbrand“

Iz Trsta vsako soboto ob 2. pop. in vsako nedeljo ob 5. pop.; **Iz Benetk** vsako nedeljo in ponedeljek ob 9. jutraj.

NB. Vožnja obeh parnikov je kombinirana s nočno črto av. Lloydja f. s. parnika „Almisa“ in „Metovich“, ki odhajata toliko iz Trsta, kolikor iz Benetk ob polnoči.

Pojasnila, prospekti in vozni listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12, Austr. Lloyd, Potniški urad in v drugih potniških uradih, kakor tudi v društveni lopi na pomolu Sv. Karla.

(Glasom društvenega opravilnika.)

TOVARNA

ROULEAUX

Ing. LUDOVIK FISCHER

Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN

TELEFON 29-14

Izdeluje jeklene kakor tudi lesene

ROULEAUX

Ima v zalogi vse potrebščine za leseno in železno ROULEAUX.

Delo solidno

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8-9 in 2-3 in specializist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½-1 in 7-7½

Slovensko konsumno društvo

Trst, ulica Lazzaretto vecchio št. 31

se priporoča toplotno vsem svojim udom in Slovanom sploh. Toči se izvrstno vipavsko, dalmatinsko in istrsko vino ter puntigamsko pivo. Domača kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili. — Postrežba točna.

Anton Mahne, trgovec

Priporoča sl. občinstvu svojo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga

Trst, ulica dell' Istria št. 4

s podružnico na Greti številka 275.

Vsakovrstna vina in likerji v steklenicah. — Blago vedno sveže. — Postrežba točna na dom. — Prodaja na - - - drobno in na debelo.

ZDRAVNIK

Dr. D. KARAMAN

specialist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kakor: grlo in nos)

ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso štev. 12, Telef. 177/IV od 11½ do 1½, in od 4½ do 5½, pop.

Mnenje g. dr. Freuzla, Janovice

Gosp. J. SERRAVALLO **Trst**

Z veseljem Vam naznanjam, da predpisujem že več let Vaše izvrstno SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo), čigar uspešnost je gotovo dokazana v mnogih slučajih.

IANOVICE, dne 29. decembra 1909.

DOKTOR V. FREUZL.

Vsled bližnje selitve trvdke

GIACOMO MACERATA

Trst, ul. Ghiozza št. 7-8

se prodaja

pohištvo in tapetarije

po nabavnih cenah.

UPORABITE TO PRILIKO!

UPORABITE TO PRILIKO!

V zavodih za pljučna zdravljenja

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arko i. t. d. je

SIROLIN "Roche"

Kot dobro obznano zdravilo v starih rokah SIROLIN "Roche" daje in odstranjuje obolenosti sopl v primeru kroničnega kašlja.

Je jako slasten, sek prousočujoč in učinkuje zelo ugodno na splošni počutek.

Živini zavoj K 4.- se dobi v vseh lekarnah.

upamo in tako mora biti. Da pa nam bo uspeh vsestransko poln, vabimo, da nas ta dan obiščejo Sokoli bližnjih društev Trzasko kakor tudi Goriške sokolske župe, ter vse, napredujo naklonjeno občinstvo. Bratom Sokolom more od postaje Nabrežine, Stanjela, Rihemberku to služiti za najlepši poldrugurni peš izlet. — Za gospe in gospodične, bodo preskrbljeni vozovi. Vrlji bratje Sokoli in vrle Sokolice! Dan 21. junija bodi vam dan ki ga posvetite mlademu Sokolu v Komnu. Pridite, da nam pomagate, da nas ojačite in nam poželite, da ste naši! Do svidenja bratski Nazdar!

Cebelarški shod. Vabimo vse čebelarje goriške dežele, da se udeležijo na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija t. l., ustanovnega običnega zbora, ki se bo vršil omenjenega dne ob 10 poldne v **Gorici v gostilni pri »Jeleni«**. Pridite vsi čebelarji na shod, da si ustanovimo lastno deželno društvo, po zgledu Kranjske, Stajerske in Koroške. Josip Rakovec, Frančišek Kašca.

Z gornjega Krasa 20. Včeraj popoldne je bila na Krasu letos prva večja nevihta z bliskanjem, grmenjem in velikim nalivom. Dosedaj kažejo poljski pridełki in tudi sadje in trta prav lepo. Samo trte je prve dni majnika po nekaterih krajih poškodovala slana, toda le v nižjih legah.

Vesti iz Istre.

Krasica pri Bujah. Blizajoče se istrske deželnozbornske volitve so epohalne važnosti ne le za razmerje med obema narodnostima pri deželni zakonodaji in upravi, ampak tudi za afirmacijo premoči slovenskega življa nad italijanskim, kar bo gotovo vplivalo na uvaževanje naših upravičenih zahtev s strani vladnih krogov. — Zato je dolžnost vodilnih krogov, da skrbijo, da se zaneslo volivno gibanje v najmanjšo gorsko soto in zainteresirajo volivce, da vsi store svojo narodno dolžnost. In v nedeljo, dne 17. majnika, je bil tudi v Krasici volilni shod. Ta vas, ki ima že dosti let deželno italijansko ljudsko šolo, a čije prebivalstvo govori kljub temu vedno in povsod svoj lepi materinski jezik, voli kakor pri deželnih tako pri državnih zbornih volitvah s slovenskim volivnim okrajem. Kakor na Bujini sploh, tako se opazja tudi v tem kraju vpliv onega močnega narodnega gibanja, ki je v zadnjih par letih še pravočasno prebudilo naše ljudstvo iz dolgoletnega narodnega spanja. Po končani maši je otvoril shod g. nadučitelj Orel iz Kort, ki je dal besedo gosp. dr. Agnelettu iz Trsta. Ta je pozdravil mnogobrojne zborovalce v imenu njih kandidata za občo kurijo g. prof. Matka Mandiča iz Trsta, ki vsled bolezni ni mogel priti na sestanek. Po burnih klicih »živio Mandič« je dr. Agneletto, nadaljeval in med drugim temeramentno slikal politično borbo med Slovani in Italijani v Istri. Dejal je, da mi nečemo ničesar vzeti Italijanom, kar je njihovega; nečemo potlačiti njih otrok, nečemo njih narodne posesti; zahtevamo pa popolno enakopravnost na gospodarskem in političnem polju. Do te enakopravnosti imamo istrski Slovani vso pravico, ker tvorimo v deželi skoro dvestotinsko večino. Zato mora priti do enakopravnosti med obema narodoma; naše deželne poslance čaka tu hvaležna ali tudi težka polje. Zato morajo biti vsi na svojem mestu in zastaviti morajo vse svoje sile, da se predvsem zboljša gmoštno stanje istrskega kmeta. Nato je govoril g. Medoš iz Kort, ki je živahno pozival Krasičane, da naj vztrajajo v svojem boju proti mestni italijanski gospodi in oddajo svoje glasove na kandidate političnega društva. Končno je povzel besedo g. nadučitelj Orel, ki je slikal Krasičanom neugodne posledice italijanskega šolskega poka za njih otroke, ki ne razumejo italijanskega jezika. Pride čas, ko bo tudi v tem pogledu pomagano našemu ljudstvu na Bujini in ta čas ni daleč. Z nebrojnimi »živio« klici je pozdravilo ljudstvo kandidate prof. Matka Mandiča iz Trsta, dekana Mateja Škrbca iz Krkavcev in nadučitelja Josipa Valentića od Sv. Antona. Shodu je prisostvovalo veliko število domačega prebivalstva z gospodom župnikom Skočiperom vred.

Iz Kaštele pri Bujah. Dne 17. t. m. je priredilo »Politično društvo za Hrvate in Slovence v Pazinu« volilni shod v Kaštelu. Iz cele kaštelske župnije in bližnjih krajev se je zbralo lepo število našega zbratovljenega, zavednega naroda pred hrvaško šolo. Ob 5½ popoldne je otvoril shod zaslužni g. župnik Mandič iz Kaštele. Nato je dr. Agneletto opravičil odsotnega prof. Matka Mandiča iz Trsta, ki ni mogel radi bolezni med svoje volivce. Med drugimi je govoril o deželnem gospodarstvu, ki je vedno zapostavljeno našega kmeta. Šele od 60. let naprej, ko so sinovi našega naroda prišli v deželni zbor kot njegovi zastopniki, jele so se razmere vsaj deloma izboljševati. Napredek istrskih Slovanov v zadnjih 40 letih je velikanski, bilo na gospodarskem, kulturnem ali gospodarskem polju. Naš cilj je še daleč, ali z vztrajnostjo in slogom ga dosežemo. — Govorili so nato g. nadučitelj Orel g. Medoš, g. Defranceschi, učitelj hrvaške šole v Kaštelu, in g. župnik Mandič. Ljudstvo je pazljivo poslušalo izvajanja govornikov in jim burno pritrjevalo. Kandidatura prof. Matka Mandiča za splošno kurijo je bila burno pozdravljena. Istega dne je sklical v Kaštelu volilni shod tudi italijanski liberal dr. Apollonio, ali ne javno, pod milim nebom, ampak po § 2. le za povabljenec. V skladišču Italijana Spizzamiglio se je zbralo nekaj ljudi, med katerimi so tvorili Hrvati večino. Dr. Apollonio je prišel kot kandidat in je govoril na dolgo in široko o svojih načrtih, tako da je njegov spremljevalec ob njegovi desni pošteno zadremal. Ko je končal, ni bilo odobravanj, ni

bila »evviva«-klicev in dr. Apollonio se je zavedel, da se nahaja med ljudmi, ki ne čutijo z njim, ki so drugih misli in idej, druge narodnosti. Priglasili so se naši za besedo, in ko so hoteli govoriti v jeziku, ki ga narod razume, je dr. Apollonio zaključil shod in pobegnil iz lokala. Naše ljudstvo je nato odšlo prepevaje narodne pesmi na svoj shod pred hrvaško šolo.

Rnjževnost in umetnost.

Odborova seja »Matiče Slovenske« dne 13. majnika 1914. — Predsednik se je najprej v toplih besedah spominjal pokojnega pisatelja Vatroslava Holza, potem pa je poročal, da bo c. kr. vojaško-geografski zavod potreboval po vsej priliki več mesecev za izvršitev korektur na Zemljevidu slov. zemlja. Matiča kot založnika dovoljuje prevod Funtkove drame »Tekme« v srbsčino. — Vatroslav Holz je Matiči izročil svojo literarno zapuščino, da jo ali sama izda, ali ji oskrbi izdajatelja. — Za II. zvezek »Slovanskih spominov in jubilejev (1915)« prevede nekaj iz Vrhlickega prof. A. Funtke, monografijo o njem pa napiše češki akademik Vobornik; o Bolgaru Penču Slavejkovu bo pisal prof. Miodrag Ibrovac, o Kranjčevu prof. Milaković, o Gončarovu dr. I. Prijatelj, o dr. Glasjerju prof. dr. Siebinger, o dr. J. Sketu prof. Jos. Wester, o dr. K. Streklju dr. Jos. Glonar, o A. Klodiču dr. Lešić. — Ižansko narodno blago, ki ga uređita Fr. Milčinski in dr. A. Breznik, izide kot vzorec takega narodopisnega dela čim prej; Slov. narodne pesmi izidejo v uređništvu dr. J. Glonarja tudi letno. Matiča je prejela štiri spise, ki konkurirajo za častno nagrado. — »Bibliografija« izide kot posebna založnina, torej v nižji nakladi za 5 let. Sestavi jo dr. Fr. Kidrič. — Sprožilo se je vprašanje, ali ne bi kazalo zbrati pravilnice in povesti o Turkih, kakor smo zbrali spomine na Francoze. Načeloma se je odobril predlog, izdati zgodovino 19. stoletja s posebnim oziranjem na našo državo in naš narod.

Razne vesti.

Velika železniška tatvina. Na progi Temesvar-Modos in sicer ne daleč od Temesvara sta skočila pri nekem mostu v službeni voz dva v ženski preoblečena roparja. S samokresi sta prisilila vlakovodjo, da se je stisnil v kot in miren in tiho gledal, kako sta odprla roparja železniško blagajno in vzela iz nje za 14 do 15.000 de. narnih pisem. Po izvršeni tatvini sta roparja skočila iz voza in pobegnili. Tako pripoveduje slučaj vlakovodja. Uvedli so strogo preiskavo, vlakovodja in en zavirač so odpeljali v preiskovalni zapor.

Sufražetke — požgalke. Na dirkališču v Birminghamu je pogorela največja tribuna. Obenem je uničil ogenj tudi skoro vsa poslopja na dirkališču. Ogenj so zanele sufražetke, škoda znaša več ko 190.000 kron.

Angleški mornariški minister Churchill pilot. — V nedeljo se je dvignil angleški mornariški minister Churchill z avijakom Hanelom. V višini 800 m je izvršil Hanel več padcev in preobratov, ki so se izborno posrečili. Ko sta pristala je bil minister izredno navdušen za avijakot, s katero se je zasebno že delj časa pečal. Dvignil se je nato parkrat tudi sam v zrak in napravil več poletov v približni višini 600 m. Minister je izjavil, da hoče postati pilot in da se bo podvrgel pilotski skušnjaji.

Rapid, Gradec proti Hajduku iz Splita. V soboto in v nedeljo sta se vršili v Splitu dve zanimivi nogometni tekmi in sicer med prvim moštvom graškega športnega kluba »Rapid« in med splitskim športnim društvom »Hajduk«. Igra je bila zelo ostra, vrlo zanimiva in zelo številno obiskana. O obeh igrah so ostali splitski igralci zmagovalci in sicer v soboto 3:2 v nedeljo pa celo 3:1.

Trgovina in gospodarstvo.

S Krasa. Naši kmetje, vinogradniki, ki obiskujejo Gorico, naj porabljajo priliko, da si ogledajo tudi slovenski oddelek kmetijske šole. Videli bodo tam uzorno kmetijsko tistim, ki tako radi tarnajo, da zemlja ne prinaša dobička. Pisec teh vrstic je doznal iz zanesljivega vira, da ima omenjena šola ukljub velikim stroškom za vzdrževanje kmetijstva, koncem leta še precejšen preostanek. Na kmetijski šoli vidimo, koliko krme bi mogli vinogradniki pridelovati v spomladu po vinogradnikih, ako bi sejali med trte deteljo, ki nič ne škoduje trjam, dokler je zelena. Županstva, ki so bolj oddaljena od Gorice, naj bi v lastno korist dajala podporo razumnim mladencem, da bi si mogli vsaj dvakrat na leto ogledati kmetijsko šolo v Gorici in nje gospodarstvo z namenom, da bi potem o tem, kar so videli, poučevali svoje in tako širili smisel za racionalno gospodarstvo. Ravnateljstvu šole in v njej zaposlenim osebju pa vsa čast in priznanje.

Okrajno kazensko sodišče.

»Lipov bog« ali prav za prav »Leseni Kristus«.

Josip Pokar, kateremu še ni 20 let, je posejal pesne vaje nekega društva. K istim plesnim vajam je pa redno prihajala tudi še ne 18letna Amalija Fermentin. Pokarjev Pepe je lep mladenič: pod nosom mu poganjajo krasne, vabljive črne brčice, oči so mu črne kot oglje, lasje pa

še bolj črni, nego vse drugo. Pod malimi, šele poganjajočimi brčicami se mu pa, med rubinastimi ustnicami svetita dve vrsti krasnih, bisernobelih zob. Pa tudi vsa Pepetova postava je taka, da mora človek, ko ga vidi, reči: »To je pa v resnici zavber fant!«

Fermentinova Amalija je pa mal škrteljček: krasna blondinka, polnih lic in kakor nebo modrih oči. Vse njeno telo, vse njeno gibanje je tako zapeljivo, da mora v človeku vzkipeči kri, ko jo gleda.

Pozabili smo pa povedati, da je lep Pokarjev Pepe jako hladen človek, morda celo premiren in preneokreten: drži se namreč nekam trdo. A dočim nekateri sodijo, da je to ošabnost, ni to nič drugega nego boječnost: Pokarjev Pepe je lep mladenič, a se ne zna predstaviti, ne more izpregovoriti — posebno z žensko — niti par besed, ne da bi ga obšla rdečica, sploh je Pepe lep mladenič, a ni duhovit. Vsa drugačna je pa Fermentinova Amalija: to vam je v resnici pravi škrteljček. Nagajiva, poredna, vsakomur se smeje v obraz, a če jej porečeš le eno besedico, ti jih odgovori najmanj petnajst; pa takih, da jih živo občutiš.

No, Pokarjev Pepe in Fermentinova Amalija sta skupaj zahajala na pesne vaje. Parkrat sta tudi plesala skupaj. Predvčerajšnjim sta pa prišla oba pred okrajnega sodnika. In sicer oba kot obtožena in oba kot obtožitelja. Fermentinova Amalija je namreč tožila Pokarjevega Pepeta, da jej je vprico več ljudi dal klofuto, a Pokarjev Pepe je tožil Fermentinovo Amalijo, da ga je razžalila rekši mu vprico več oseb: »Leseni Kristus« (rekla mu je namreč v laškem jeziku: »Cristo di legno«, kar slove, doslovno povedano: »Leseni Kristus«, a odgovarja popolnoma slovenskemu izrazu: »Lipov bog!«)

Sodnik je najprej zaslišal obtožena, odnosno obtožitelja Pokarjevega Pepeta. In ta je, stoje sredi sohe nepremično, kakor steber, in nemirno vrteč klubov v desni roki, povedal:

»Da, res sem jo malo cmoknil po licu, a bil sem razžaljen, ker mi je rekla: »Leseni Kristus!« In dal sem jej cmok zato, da jej pokažem, da nisem Kristus, še manj pa lesen!«

Sodnik: »Pa kdaj in zakaj vam je to rekla?«

Pepe: »Veste, gospod sodnik! Tja, na plesne vaje nas prihaja več fantov in mnogo deklet. Začel sem tja zahajati pred štirimi meseci, a že dober mesec potem, ko sem zahajal tja, sem tuptam slišal besedo »Leseni Kristus!« Sprva se nisem zmenil za te besede, ker nisem vedel, komu pravijo tako. Pozneje sem pa čul tega »Lesenega Kristusa« čim dalje, tem večje in tudi tem bližje mene. To me je začelo razburjati in slednjič sem vprašal nekega mojega prijatelja, ki je hodil z menoj na one plesne vaje, če ve, kdo da je ta »Leseni Kristus«. Prijatelj se mi je na zarezal v obraz in mi rekel: »Za božjo voljo, to je vendar ravno tako, kakor če bi ti vprašal, kdo da je Pokarjev Pepe! Pokarjev Pepe si vendar ti in ravno tako si ti tudi »Leseni Kristus«. Morate si misliti, gospod sodnik, kako me je bilo sram. Par tednov nisem šel več k plesnim vajam in v tem času sem izvedel, da mi je to ime nadela ravno Fermentinova Malči. Ker pa nisem mogel trpeti, ne da bi šel na plesne vaje, sem par tednov pozneje zopet šel tja. A komaj sem vstopil, sem slišal Fermentinovo Malči, ki je zavpila: »Oh, leseni Kristus je vendar prišel!« In tedaj se nisem mogel več brzdati: stopil sem k njej in sem jej dal cmok.«

Treha je, da povemo, da je ves čas, ko je sodnik zasliševal Pokarjevega Pepeta, bila v sobi tudi Fermentinova Amalija: stala je tik ob strani Pepeta, se ozrla zdaj v Pepeta in zdaj v sodnika, a tuptam je uprla svoje velike, krasne modre oči v zapisnikarja, tako, da je moral ta večkrat prositi sodnika, naj mu ponovi, kar mu je diktiral na zapisnik. Med vsem tem časom se pa niso smejale le njene rubinaste rdeče ustne, temveč se je smejala vse njeno telo in vsaka njena kretnja: Fermentinova Amalija je pač vselej naravi.

Ko jo je sodnik vprašal, če je res rekla Pepetu »Leseni Kristus«, je Amalija živahno stopila bližje k sodnikovi mizi in rekla:

»Da, gospod sodnik, rekla sem mu tako. A tega je sam kriv, zakaj se je pa držal vedno, kakor lipov bog. Meni je bilo žal, da je Pepček tako mrzel in zato sem rekla, da je podoben lesenemu Kristusu. Saj Kristus je vendar lep, in tudi Pepe ni grd. Jaz bi mu bila raje rekla zlati ...«

Sodnik: »No kaj?«

Amalija: »No, zlati angelček, raje pa kakor leseni Kristus.«

Sodnik: »Namesto da izgubljamo čas s tem, da zaslišimo še štiri priče, ker sta jih predlagala vsak dve, bi li ne bilo boljše, da se vidva poravnata?«

Pepe: »Ma!«

Amalija: »Če hoče on!«

Pepe: »Saj meni je še najbolj razžalilo to, da je ravno ona rekla meni te besede!«

Amalija: »In jaz sem rekla njemu one besede ravno zato, ker je bilo meni najbolj žal, da se ravno on drži tako trdo. Če bi se bil tako trdo držal kdo drug, bi se ne bila niti zmenila za to.«

Pepe: »Tudi jaz tako: če bi mi bila katera druga rekla ne vem kaj, bi me ne bilo tako bolelo, kakor da je to rekla Mal ... ona!«

Sodnik: »Torej odpustita si drug drugemu.«

Malči: »Jaz rada odpustim.«

Pepe: »Jaz tudi!«

Sodnik: »No, potem pa pojdita v božjem imenu. Jaz vaju potemtakem ne bom sodil, a zdi se mi, da vaju bo obsodil duhovnik, in sicer za vse žive dni!«

Pokarjev Pepe in Fermentinova Amalija sta se, on kakor neokreten medved, a ona kakor gibčna grlica priklonila pred sodnikom in odšla. Naš poročevalec je pa šel iz radovednosti za njima in je videl, da sta se že v II. nadstropju poslopja — razprava se je vršila v IV. nadstropju — prišla pod pazduho in da je — Fermentinova Amalija z uprav ljubeznivim nasmehom na ustnih pogledala naravnost v oči svojemu »lesenemu Kristusu« in ga nekaj vprašala. Kaj da ga je vprašala, pa naš poročevalec ni slišal, ker je bil predač.

Protestiramo.

V tej rubriki smo predvčerajšnjim prinesli poročilo o razpravi proti Evgenu Vusio, ki je na dan prvega maja blizu predora pod Montuco udaril s težko palico po glavi Slovenca Josipa Zbogarja. Vusio je bil obsojen na 5 dni zapore. Kakor znano našim čitateljem, se je Vusio izgovarjal, da je udaril Zbogarja radi tega, ker je ta poslednji ko so redarji gnali ranjenega Miazzijsa v zapor, rekel: A, brutto porco, ti ga čapa, marš in peršon! Ta okolnost je bila sicer izključena po izpovedbi Zbogarja samega, kakor tudi po izjavi priče pol. agenta Biteznička, ki je potrdil, da je bil šel Miazzijsi že davno mimo, ko je padel o tem, da je Zbogar res izrekel navedene dotični udarec. Obtoženec pa je predlagal besede, dve priči, med tema Miazzijsa samega. Čitamo v »Piccolu« in potrjuje nam to naš poročevalec, da je zastopnik našega Zbogarja v svojih izjavah priznal, da, če bi se bil Zbogar res tako izrazil, kakor mu očita Vusio, bi bil zagrešil lopovski in brutalen čin (Atto mascalzonesto e brutale). Če bi bilo sodišče dopustilo po Vusiu predlagane priče, če bi te (kakor je verjetno) potrdile to obdolžitev, in če bi jim sodišče verjelo, (kar se še lahko zgodi v drugi instanci), bi bilo dokazano, da se je Slovenec Zbogar res tako izrazil, kakor se je trdilo od italijanske strani in bi bilo dokazano, po besedah njegovega zastopnika samega, da je Zbogar izvršil lopovstvo in brutalnost nasproti Italijanu-mučniku. Njegov zastopnik slovenski odvetnik, bi bil eventuelen izbruh opravičenega ogorčenja nad enim izmed onih banditov, — kakor smo v svojem poročilu o izgreduh 1. maja, označili one junake, — ki so s težkimi kamni napadali izza stopnic predora Montuškega naše manifestante — proglasil za lopovstvo in brutalnost. Italijanska javnost bi se lahko sklicevala na kompetentno sodbo iz naših vrst v podporo svoje trditve, da so naši ljudje nastopali lopovski, surovo in brutalno, a da so bili Italijani prisiljeni reagirati na naše lopovščine in napade. In vendar mora vsakdo priznati, da, če je kdo izmed naših videl, da so stražniki odvajali v zapor kakega izmed udeležnikov zares groznega napada s kamenjem iznad predora skozi Montuco, uklejenega med stražniki, ali, če je videl, da jo je dotičnik za svoj napad pošteno izkupil, ni mogel imeti z njim nobenega usmiljenja, da mu je zapor kakor tudi batine iz srca privoščil in da je popolnoma naravno ali vsaj opravičljivo, če so padle take opazke, kakoršne se je potikalo Zbogarju. O Miazzijsu pa tedaj še nobeden ni vedel, da je tako težko ranjen, kakor se je pozneje ... trdilo! Ne moremo se torej strinjati z gospodom zastopnikom g. Zbogarja, da bi bila taka opazka zares lopovščina in brutalnost. Kdor zastopa pred sodiščem naše ljudi ob takih prilikah, ne brani samo svojega klienta, temveč tudi časti in ugled tržaških Slovencev pred javnostjo, in mora biti zato zelo previden v izražanju. Njegov italijanski nasprotnik ni napravil nobene koncesije, napadal je brez obzira na levo in desno in porabljal vse, da opraviči svojega klienta in nastop italijanske množice sploh. Zatajil je celo svojo notorično znanje slovenskega jezika. A zato moramo tembolj protestirati proti, če tudi le pogojni in eventuelni obsodbi našega ljudstva po onem, ki bi ga moral le braniti! Priznati moramo tudi, da nam ni bilo čisto nič všeč, da je g. zastopnik Zbogarja v takem procesu, pred sodnikom, ki zna slovenski, za slovensko stranko, in proti nasprotniku, ki zna slovenski in ki je uganjal očito italijansko politiko, govoril — italijanski!

Povedati smo morali svoje mnenje odkrito in jasno, ker se je stvar godila javno, ker je bila objavljena v italijanskih listih ter jo italijanska javnost tudi izrablja. S.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo.
Mastno ti-kane besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Jugoslovani! Vaš edini fotograf je Anton Jerkič, Trst, Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

V bližini Tržica (Monfalcone) se prodaja 88.000 metrov obdelane zemlje z napeljano vodo. Primerno tudi za stavbo Cene zmerne. Naslov pri Ins. odd. Ed. 493

Prodaja ali v najem se odda hiša v Sv. Križu na glavni ulici. Pripravna za vsako obrt. Naslov pod Ins. odd. Edino-vi pod št. 515. 515

Odda se takoj soba in sobica meblirano s hrano. Ulica Boschetto št. 40, vr. 2. 900

Prostor na vogalu prime en za gostilno se da v najem s 24 avgustom. — Ulica S. Marco 38. 521

Prodaja se novo kolo »Puch«. Trst, ul. Cu. Icchi 11, I. nad. vr. 5. 594

Opozorja se slavno občinstvo, da hodi o oli po Krasu in Vipavski dolini nek Hrvati po imenu Mirko Pavlinič približno 25 let star, ki se izdaja za mojega potnika, kar pa ni res. Na ta način je on paril za vsake stranke, katero so mu v svrhu naročil tudi denar dale. Kdor ga zasled, naj blagovolji naznaniti c. kr. orožnikom, ki ga že isčejo. — Trvka E. Batjel, trg z vsakovrstnimi stroji v Gorici. 531

Ivan Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Nar. doma

Velik izbor, barv, pavlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otro-ke in odrasle, »SLADIN« ter vsakovrstna opna in točnega praška za živila. — Telefon 83.

Kinematograf v Rojenu

Vraki dan velike in interesantne predstave.

Dr. HORVATH

Trst, Via Nuova št. 22

ordinira za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI od 11-1 in 5-7.

Za bolečine v nogah in sklepah od 11-12 in od 4-5. Ob nedeljah samo predpoldne.

Umetno-fotografski atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prihliče) Trst

Izvršuje vsako fotograf. čno delo kakor tudi razglede, posnetke, notranost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst. spomenike.

POSEBNOST: POVEČANJE

!!! VSAKE FOTOGRAFIE !!!

Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42.

Alojzij Boik

Trst, ul. Belvedere 3, Tel. 342 R. VIII.

Trgovina delikates, kolonialnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

!!! BIRMA !!!

Velika zaloga predmetov za birmo!

Pozor na ime! **Leone Fano, zlatar** Pozor na ime!

Trst, Passo S. Giovanni št. 1 pod novimi podaljšanimi oboki Chiozze - Filijalka v Poreču.

Zlata verižica z uro, dvojni pokrov za dečke	od kro.	68	dalje
Zlata verižica in srebrna ura, dvojni pokrov, za dečke		30	"
Verižica čez prsi in zlata ura		75	"
Verižica čez prsi in srebr. ura (tula)		45	"
Srebrna verižica in ura		15	"
Collier z zlatim obeskom za deklice		12	"
Dolga verižica z zlatim obeskom, za deklice		25	"
Dolga verižica in zlata ura z dvoj. pokrovom, za deklice		50	"
Dolga verižica in zlata ura z nav. pokrovom za deklice		45	"
Dolga zlata verižica in srebrna ura z dvoj. pokrovom		36	"
Zlate zapestnice za deklice		14	"
Uhani z dijamanti, vdelani v zlato, za deklice		25	"

Bogat izbor uhajnov, prstanov, dijamantov, briljantov, srebrnine itd. itd. po ugodnih cenah. — Kupuje se zlato, srebro in dragocenosti proti izplačilu najvišjih dnevni cen.

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvass) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domačih trgovcih, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam J. J. SUBAN, Trst. Via Vasari 10